

S. Sayısı : 107

1945 Yılı

**Posta, Telgraf ve Telefon G. M.
Yedi aylık bütçesi**

Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü 1945 yılı Yedi aylık bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/396)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

71 - 320, 6/454

28 . II . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığma

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğüne ait 1 Haziran 1945 den 31 Aralık 1945 e kadar olan yedi aylık süre için hazırlanıp Başbakanlık Kurulunca 8 . II . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Bütçe kanunu tasarısı gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Masraf bütçesi gerekçesi

F. : 1 - M. : 1 — Memurlar maaşı

Bu tertipten 1944 yılında alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 6 478 199 liradır. Arada görülen 292 695 lira farkın 12 684 lirası 4598 sayılı kanunun 4 ncü maddesine göre memurlara verilen bir üst derece maaş farkının 145 407 lirası 4598 sayılı kanunla maaş dereceleri 10 liradan 15 liraya çıkarılmış olan bakıcı ve müvezzi maaşları farkına 55 853 lirası telgraf ve telefon hatlarında kuranportör tesisatının genişlemesi dolayısıyla hatların daha sıkı bir mürakabe altına alınmasını temin etmek ve bazı mintakalarda Baş bakıcılık vazifesini daha kabiliyetli ellere vermek ve tevziatın daha salim ellerin kontrolüne imkân vermekle beraber ikametgâhlarda havale ödenmesi ve paket teslim edilmesi maksadiyle başlanmış olan tecrübenin daha geniş mintakalara yapılmasını sağlamak üzere ihdas edilen 30 lira maaşlı 50 adet Hat Baş bakıcı ve müvezzi maaşıyla hatların çoğalması ve yeni merkezler açılması yüzünden ihtiyacı karşılamamağa başlayan müvezzi ve bakıcı kadrosuna ilâve edilen 15 lira maaşlı 48 bakıcı ve müvezzi maaşına 78 751 lirasında (L) cetvelinden eğlemlı kadroya alınmasını işletme bakımından kati zaruret görülen 124 memur maaşına taallük eylemektedir.

F. : 1 - M. : 2 — Açık maaşı (1 750)

Geçen senenin yedi aylığına isabet eden miktarın aynıdır.

F. : 1 - M. : 3 — Tekait dul ve yetim maaşları (410 245)

Bu tertipten 1944 yılı için alınan tahsisatın yedi aylığı 387 918 liradır. Bu tertip için 1944 yılı içinde muhasebei umumiye kanununun 48 nci maddesine dayanılarak Maliye Bakanlığından alınan mezuhiyet ödeneğı gözönüne alınarak bu devre için 22 326 lira fazlasiyle teklif edilmiştir.

F. : 2 - M. : 1 — Memurlar ücreti (166 081)

Bu tertip için 1944 yılında alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 158 886 liradır. önümüzdeki devrelerde birkaç telefon santral binasiyle müteaddit P. T. T. merkezleri inşa ve tamiratına başlamak

zarureti hâsıl olduğundan (L) cetvelinden eylemlî kadroya alınan 4 yüksek mimar ve fen memurü ücretiyle 4598 sayılı kanunun 4 nci maddesi hükmüne göre verilen bir üst derece farkı olarak 7 195 lira ilâve edilmiştir.

F. : 2 - M. : 2 — Müteferrik müstahdemleri ücreti (1 773 219)

Bu tertipten 1944 yılında alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 1 750 574 liradan ibaretti. Arada hâsıl olan 22 645 lira fark yeniden açılan merkezlerle hergün biraz daha genişliyen telgraf ve telefon tesislerinin muntazaman işlemlerini teminde ve posta nakliyatının tesiri ile müstacel telgrafların tevzii için satın alınması düşünülen nakil vasıtalarının çalıştırılmasında katî lüzum ve zaruret görülen bir daktiloğraf, bir ambalajcı, iki muakkip, beş şoför, beş hamal, üç motosikletçi, beş muhabereci, üç baştelefoncu ile on telefoncu ve dört başhademe ki, ceman 39 müstahdemin ilâve ve buna mukabil bu sene için hizmetlerine lüzum görülmeyen 250 lira ücretli bir pul tasnifçisi ile 200 lira ücretli bir muakkibin kadrodan çıkarılmasından ileri gelmiştir.

F. : 2 - M. : 3 — Muvakkat müstahdemler (1 000)

Geçen yılın yedi aylığının aynıdır. Yalnız kesirler kaldırılmıştır.

F. : 3 — Muvakkat tazminat

Bu tertip için 1944 yılından alınan tahsisatın yedi aylığı 108 840 liradır. Aradaki 13 660 lira fark (L) cetvelinden fiili kadroya alınan memuriyetlerin maaşları 10 liradan 15 liraya çıkarılan bakıcı ve müvezzillerden Ankara'da bulunanlara ait tazminatın yedi aylık tutarıdır.

F. : 4 - Tekaüt ikramiyesi (33 000)

Geçen yılın yedi aylığının aynıdır. Kesirleri kaldırılmıştır.

F. : 5 - M. : 1 — Çocuk zammı (370 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 43 755 liradır. Ancak 4178, 4598 sayılı kanun gereğince ödenecek zamların birleştirilmesi ve 4598 sayılı kanunun 6 ncı maddesiyle memurlara ait çocuk zammının arttırılmış olması dolayısıyla istihsal edilen munzam tahsisat gözönüne alınarak 326 245 lira fazlasıyla teklif edilmiştir.

F. : 5 - M. : 2 — Yakacak zammı (37 500)

Geçen yılın yedi aylık tutarı 43 755 liradır. Memurlara verilmekte olan yakacak zamları 4178 sayılı kanun gereğince Ekim ayından başlamakta olduğu gözönüne alınarak üç aylık ihtiyaca tekabül eden miktar teklif edilmiştir.

F. : 5 - M. : 3 — Doğum yardımı (40 000)

Bu tertip için geçen sene olağanüstü tahsisat alınması ve yapılan masrafa göre 1945 yılı yedi aylığı için 40 000 liranın kâfi geleceği anlaşılmıştır.

F. : 5 - M. : 4 — Ölüm yardımı (20 000)

Bu tertip için de geçen sene olağanüstü tahsisat alınmıştır. Yapılan masrafa göre 1945 yılı yedi aylık ihtiyacının 20 000 lira ile karşılanacağı anlaşılmıştır.

F. : 5 - M. : 5 — Aynı yardım (1 400 000)

Bu tertip yeniden açılmıştır. Geçen sene 4599 sayılı kanuna dayanılarak diğer tertiplerden yapılan tasarrufla idare edilmiş ve yapılan masrafa göre 1945 yılı yedi aylığı için 1 400 000 liranın yeteceği anlaşılmıştır.

F. : 6 — 4454 sayılı kanunun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler (550 000)

Bu tertip için geçen yıl alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 460 829 liradır. P. T. T. servisinin diğer Devlet hizmetlerine nispeten çok yorucu ve yıpratıcı olduğu gibi gece servisinde nöbet tutan memurların iş icabı yemeklerini ailelerinden ayrı olarak dairede yemek ve bu suretle fazla para harcamak mecburiyetinde kaldıkları gözönüne alınarak bu maksada münhasır olmak üzere geçen seneden 89 179 lira fazla teklif edilmiştir.

F. : 7 - M. : 1 — Merkez müteferrikası (10 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 7 - M. : 2 — Merkez mefruşat ve demirbaşı (15 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 7 - M. : 3 — Merkez tenviri (3 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 7 - M. : 4 — Merkez teshini (10 000)

Bu tertip için geçen yıl alınan tahsisatın yedi aylığı 5 840 liradır. Kömür ve diğer yakacakların yazdan tedarikindeki zaruret ve bunun fiyat üzerindeki tesiri gözönüne alınarak senelik tahsisat aynen bırakılmıştır.

F. : 7 - M. : 5 — Merkez müteferrikası (10 000)

Bu tertip için 1944 yılında alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 6 300 lira idi. Yeni açılan merkezlerin ihtiyacı ve bir kısım malzeme fiyatlarında görülen yükseklik gözönüne alınarak 1945 bütçe yılı için 3 700 lira fazlasıyla 10 000 lira teklif edilmiştir.

F. : 8 - M. : 1 Vilâyetler kırtasiyesi (77 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarı 72 912 liradır. Kırtasiye fiyatlarındaki yükseklik gözönüne alınarak 5 000 lira kadar fazla teklif edilmiştir.

F. : 8 - M. : 2 Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı (146 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarına göredir. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 8 - M. : 3 — Vilâyetler tenviri (75 000)

Bu tertibe geçen sene konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 58 331 liradır, Tenvir malzemesi ve istihlâk bedeli fiyatlarında görülen fazlalık gözönüne alınarak bu süre için 16 669 lira fazla teklif edilmiştir.

F. : 8 - M. : 4 — Vilâyetler teshini (250 000)

Bu tertip için geçen yıl alınan tahsisatın yedi aylığı 116 662 liradır. Ancak bilhassa kışı sürekli ve şiddetli olan bölgelerde kömür ve yakacakların yazdan tedariki ve bu suretle yazın husule gelen nisbi ve fiyat düşüklüğünden istifade edilmesi ve senesi içinde 50 000 liralık munzam tahsisata ihtiyaç görülmesi gözönünde tutularak bir senelik ihtiyaç karşılığı olarak 250 000 lira teklif edilmiştir.

F. : 8 - M. : 5 Vilâyetler müteferrikası (130 000)

Geçen senenin yedi aylık tutarının aynıdır. Yalnız kesirler kaldırılmıştır.

F. : 9 - M. : Matbu evrak ve defterler (400 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 233 331 liradır. Ancak bir kısım matbu evrak ve formüllerin tükenmeğe yüz tutması ve bunların bu devre içinde basılmasındaki zaruretle beraber bilhassa kâğıt, karton vesair baskı levazımında görülen fiyat yükselmeleri ve senesi içinde 200 000 liralık munzam tahsisata ihtiyaç hissedildiği gözönünde tutularak 400 000 lira teklif edilmiştir.

F. : 10 — Muhabere ücreti (600)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 11 — Kira bedeli (117 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 12 - M. : 1 — Daimî memuriyet harcairahı (117 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 12 - M. : 2 — Muvakkat memuriyet harcairahı (183 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 12 - M. : 3 — Müfettişler harcırahı (103 000)

Geçen yılın yedi aylık tutarının aynidir. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 12 - M. : 4 — Yabancı memleketler harcırahı (30 000)

Bu tertibe 1944 için konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 11 662 liradır. Ancak telefon, telsiz ve telli telgraf malzemesinin doğrudan doğruya istihsal mahalleninden heyetler marifetiyle mübayaasına lüzum hâsıl olduğu takdirde bunlara ait harcırah karşılığı olmak üzere 18 338 lira fazlasıyla teklif edilmiştir.

F. : 13 — Melbusat (598 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylığı 233 331 liradır. Memur ve müstâdemlere verilmesi talimat icabından olan yazlık ve kışık miadında verilmesi icabeden kaput, elbise ve pelerin, fotin gibi giyim eşyasının Sümerbanktan defaten ve zamanında tedarik ve tevzii ile senesi içinde 350 000 liralık munzam tahsisata ihtiyaç gösterildiği gözönüne alınarak 598 000 liralık tahsisata ihtiyaç hissedilmiştir.

F. : 14 — Tedavi ve yol masrafları (88 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 58 331 liradır. Ancak 4598 sayılı kanunun 9 ncü maddesiyle derece farkı gözetilmeksizin bütün memurların tedavisine ve bilhassa ayakta tedavi şeklinin kabulüne binaen bu cihet gözönüne alınarak geçen seneye nazaran 29 669 lira fazla teslim edilmiştir.

F. : 15 - M. : 1 — Posta nakil işleri (700 000)

Geçen sene alınan ödeneğin yedi aylık tutarı 641 666 liradır. Her sene posta sürücülükleri ihalelerinde görülen farklar gözönüne alınarak bu süre için 700 000 liranın kâfi gelebileceği anlaşılmıştır.

F. : 15 - M. : 2 — Nakil vasıtaları ve işletme ve tamiri (175 000)

1944 yılında nakil vasıtaları satılma tahsisatiyle birlikte 13 ncü faslı teşkil eden bu tertibe konulmuş olan tahsisatın yedi aylık tutarı 137 083 liradan ibaretti. İşin mahiyeti ve tatbikatta hissedilen zaruretlere binaen bu tertibin posta hizmetleri arasına nakli muvafık görülmüş ve nakliyat ve tevziat işlerinin süratle temini için ahiren mübayaâ edilen kamyon ve sair nakil vasıtalarının işletme masrafları karşılığı olarak bu tertibe 37 917 lira fazla tahsisat konulmuştur.

F. : 15 - M. : 3 — Bendiye, huş çanta ve çuval mübayaası (330 000)

1944 yılında posta nakil işlerine ait masraflar arasında idare edilen bendiye levazımı bedelinin, tatbikatta görülen müşkülât dolayısıyla bu tertibe nakli muvafık görülmüş ve her iki tertibin 1944 yılı yedi aylık tutarı 204 166 liradan ibaret bulunmuştur.

Ancak posta işletmesinin başta gelen vasıtalarından olan bu malzemenin posta hizmetlerinin inkişafı nispetinde artan istihlâki ve fiyatlar da görülen yükselmeler gözönüne alınarak 1944 bütçesiyle yedi aylığı için 330 000 lira teklif edilmiştir.

F. : 15 - M. : 4 — Seyyar memur ve hamal primleri (45 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 35 000 liradır. Hudut haricinde hizmet gören seyyar posta memurları gelirlerinin ihtiyaca göre çoğaltılması için 10 000 liranın ilâvesi lüzumla görülmüştür.

F. : 15 - M. : 5 — Paket tazminatı (50 000)

Bu tertibe geçen sene konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 43 750 liradır. 1945 bütçe yılı için ihtiyaten 6 245 lira fazlasıyla 50 000 liralık tahsisat konulmuştur.

F. : 15 - M. : 6 — Posta pulu ve kartları ile tarih damgaları masrafları (260 000)

Bu tertibe geçen sene için konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 58 333 liradır. 1945 yılında yeniden bastırılacak posta pulu ile Bern bürosundan getirilecek cevaplı kuponların bedellerini kar-

şlamak için 260 000 liralık tahsisata ihtiyaç hissedilmiştir.

F. : 15 - M. : 7 — Cevaplı kuponlar ve battala kalan pullar bedeli (7 000)

Bu tertibe geçen sene konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 2 920 liradır. Posta muamelâtının genişlenesi yüzünden merkezlerimiz gişelerinde değiştirilen cevaplı kuponların mukabilinde satılan pul miktarı artmış olduğundan bunların mahsubunun temini için bu tertibe 7 000 liralık tahsisata ihtiyaç görülmüştür.

F. : 16 — Telli ve telsiz telgraf ve telefon tesis, tamir ve işletme masrafları ve nakil vasıtaları satınalma bedeli (5 152 000)

1944 yılı bütçesinde 13 ncü faslın 1 nei ve 15 nei faslın 1 ve 2 nei maddelerini teşkil eden ve esasen aynı mahiyette bulunmasından dolayı tatbikatta husule gelen müşkülât dolayısıyla birleştirilmesi faydalı görülen bu tertibe geçen yıl konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 3 389 167 liradan ibarettir.

1945 bütçe yılı için 2 000 000 lirası (Ankara'da) 5 500 Bahçelievlerde 1000 İstanbul Aksarayında 1000 Bursada - 1500 Adana'da - 1000 Zonguldak'ta - 600 Mersin ile İzmit'te 500 Afyon ile Konya ve Balıkesir ve Kayseri'de - 300 Kozlu ile Çekirge'de - 100 ceman 13 000 abonelik 14 otomatik telefon santralının tesisini temine geçen ve evvelki senelerde girilmiş olan taahhütlerin bakiye bedellerinin ve bu tesisat için lüzumlu malzemenin nakil, sigorta, gümrük vesaire masraflarıyla döviz ve takas primlerinin ödenmesine, bakiyesi de 70 000 kilometreyi müteceviz bulunan ve ihtiyaca kâfi gelmeyen telli telgraf ve telefon şebekesinin senelik daimî tamirleriyle tevziatına ve bu tamirat ve tevziat için lüzumlu direk vesair şebeke malzemesinin mübayaasına, telli ve telli telgraf ve telefon tesisatında istihlâk edilecek akaryakıt bedelleriyle elektrik ücretlerinin ödenmesine, gerek posta ve gerek telli, telsiz telgraf ve telefon hizmetlerinde çalıştırılmak üzere satın alınacak nakil vasıtalarının mübayaasına, her nevi yedek lâmba ve âletlerle diğer işletme ve tesisat malzemesinin mübayaasına sarfedilmek üzere 5 152 000 liralık tahsisata ihtiyaç vardır.

F. : 17 — Bina, inşa ve tamir işleri (2 376 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisat tutarının yedi aylığı 1 225 000 liradır. 1944 yılı içinde başlanmış olan santral inşaatıyla P. T. T. Yatılı Okulu tevsiatı ve yeniden inşa ve tamirleri zaruri hale gelen merkezlerin biranevvel inşa ve tamirleri için bu tertibe 915 000 lira fazlasıyla 2 376 000 lira tahsisat konulmuştur.

F. : 18 - M. : 1 — Beyiye aidatı (19 000)

Geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 18 - M. : 2 — Geri verilecek paralar (294 000)

Geçen senenin yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 18 - M. : 3 — Mahkeme harçları (4 700)

Geçen senenin yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 19 — Mahkeme masrafları (4 700)

Geçen senenin yedi aylık tutarının aynıdır. Kesirler kaldırılmıştır.

F. : 20 — P. T. T. Fabrikası her türlü masrafları (73 000)

Bu tertip geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 68 364 liradır. Arada görülen 4 636 lira fark fabrika işletmesine muktazi malzeme fiyatındaki yükselişi karşılamak içindir.

F. : 21 — P. T. T. Meslek okulu masrafları (175 000)

Geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarının aynıdır.

F. : 22— P. T. T. Sanatoryomu her türlü masrafları (320 000)

Yurdun herköşesinde yayılmış ve yayılmakta olan P. T. T. teşkilâtının ne derece şümüllü bir âme hizmeti görmekte olduğu mâlûm bir keyfiyettir.

İşletme servislerinin hususiyeti icabı olarak ek-seriya mesai zamanıyla mukayyet olmaksızın günün ve gecenin gayrimuayyen saatlerinde çalıştırılmakta olan P. T. T. İdaresi memur ve müstahdemlerinin bu ağır ve yorucu mesai karşısında sıhhatlerinin bozulduğu görülmektedir. Posta, Telefon ve Telefon servislerinin âtiyen inkişafı halinde dahi gece hizmeti bu işletme servislerine has ve esas bir kaide olarak kalacaktır.

İşin mahiyeti bedeni faaliyet kadar devamlı dikkat ve mesaiyi de icabettirmekte bulunduğundan vücudu diğer hizmetlere kıyasen daha fazla aşındırmaktadır. Son teşkilât ile 15 000 on beş bin gibi oldukça yüksek bir rakama baliğ olan P. T. T. Personel kadrosunun memleket hizmetlerinin inkişafıyla birlikte daha yüksek nispetlere varacağı da şüphesizdir.

Feragatla çalışan meslek müntesiplerinden zayıf düşen ve hastalananlara derhal yardım edilmek üzere bir sanatoryum tesisi lüzumu ötedenberi hissedilmekte idi. Bu imkân bu sene tahakkuk etmiş olduğundan şimdilik 60 yataklı olarak tesisi düşünülen bu müessesenin tesis, teçhiz ve idaresi için 320 000 lira tahsisat konulmuş bulunmaktadır.

F. : 23 - P. T. T. Kurs masrafları (39 550-

1944 yılı bütçesinin 24 nû faslının 1, 2 ve 3 nû maddelerinin birleştirilmesinden husule gelen fasla geçen sene konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 37 912 liradır. Arada görülen 1 638 lira fark gelecek sene fazla olarak celbedilecek beş memurun masraflarını karşılamak içindir.

F. : 24 — Pasif korunma masrafları 20 000

Bu tertibe geçen yıl konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 8 750 liradan ibaret ise de halihazır dolayısıyla bölgelerin noksan kalan pasif korunma malzemesini temin için 20 000 liralık tahsisata lüzum görülmüştür.

F. : 25 - M. : 1 — Yabancı memleketlere gönderilecek talebe masrafları (60 000)

Bu tertip için geçen sene alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 32 081 lira ise de önümüzdeki sene mevcut 25 talebeye ilâveten daha beş talebe gönderilmesi kararlaştırılmış olduğundan 60 000 liranın bu maksadı temine kâfi geleceği anlaşılmıştır.

F. : 25 - M. : 2 — Teknik üniversitede okutTURULACAK talebe masrafları (30 000)

Bu tertibe 1944 yılı için konulan tahsisat yedi aylık tutarı 21 875 liradır. Bu üniversitede idare hesabına okutTURULMakta olan talebe adedinin gelecek sene için çoğaltılması düşünülmekte olduğundan bunu temin için 30 000 liralık tahsisata ihtiyaç hâsıl olacağı tahmin edilmiştir.

F. : 25 - M. : 3 — Sanat ve teknik enstitü ve okullarında okutTURULACAK talebe masrafları (40 000)

Bu tertip için 1944 yılında alınan tahsisatın yedi aylığı 23 331 liradır. İdare hesabına okutTURULMakta olan talebe adedinin gelecek sene bir misli artırılması lüzumu hâsıl olmuş ve bu maksat için 40 000 lira kâfi görülmüştür.

F. : 25 - M. : 4 — Ticaret okullarında okutTURULACAK talebe masrafları (12 000)

4454 sayılı Teşkilât Kanununun 37 ve mütaakıp maddeleri mucibince idare hesap sisteminde yapılacak değişiklik dolayısıyla vücuduna ihtiyaç hissedilen elemanların temini için gelecek yıldan itibaren ticaret okullarında okutTURULMASI düşünülen 30 talebenin yiyecek, giyecek ve yatacak masrafları karşılığı olmak üzere verilen harçlık için yeniden açılan bu tertibe 12 000 lira tahsisat konulmuştur.

F. : 26 — Sıhhi ecza ve malzeme ve tedavi masrafları (60 000)

1944 yılı bütçesinin 33 nû faslını teşkil eden bu tertip için 1944 yılı bütçesine konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 23 331 liradır. Sıhhi yardımın ihtiyaç nispetinde çoğaltılması lüzumlu görüldüğünden bu tertibe 36 669 lira fazlasıyla 60 000 lira tahsisat konulmuştur.

F. : 27 - M. : 1 — Mütchassis ücreti (64 500)

1944 yılı için alınan tahsisatın yedi aylık tutarına denktir.

F. : 27 - M. : 2 — Müttehassis harcırahı ve sair masrafları (23 000)
1944 yılı için alınan tahsisatın yedi aylık tutarına denktir.

F. : 28 — Matbaa ve hesap makineleri masrafları (1)
Fahşın muhafazası için aynen bırakılmıştır.

F. : 29 — Atlı müvezzilerin hayvan yem bedeli (160 500)
1944 yılının aynıdır.

F. : 30 — Faiz ve acyo (1 750)
1944 yılı tahsisatının yedi aylık tutarına denktir.

F. : 31 — Sigorta masrafları (35 000)
Prim teliye şartlarına ve bilhassa daha geniş miqyasta sigorta yapmak hücumuna binaen geçen senenin yedi aylığına göre 17 500 lira fazlasıyla 35 000 lira tahsisat konulmuştur.

F. : 32 — 3530 sayılı Beden Terbiyesi kanunu gereğince yapılacak hizmetler karşılığı (3 000)
Görülen ihtiyaca binaen 1945 yılı için 2 419 lira fazlasıyla teklif edilmiştir.

F. : 33 - M. 1 — Tahsildarlar aidatı (12 000)
1944 yılı için bu tertibe konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 8 400 liradır. Arada görülen fark telefon hizmetlerindeki inkışaf nispetinde artmakta olan ücret tahsilâtı dolayısıyla verilecek aidat miktarının artmasından ileri gelmektedir.

F. : 33 M. : 2 — Umumî telefon merkezleri aidatı (20000)
Bu tertip için geçen sene konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 13 531 liradır. Aradaki fark halkın telefon konuşmalarına olan rağbetinin artması ve bu yüzden çoğalan umumî merkez hâsûlatı nispetinde verilecek aidat miktarının da artmakta bulunmuş olmasından ileri gelmiştir.

F. : 34 — Bern bürosuna istirak hissesi (11 200)
Bu tertibe geçen sene için konulan tahsisatın yedi aylığı 6 531 liradan ibaret bulunmakta ise de mevcut anlaşmaya göre bu hissenin her sene aralık ayının son gününe kadar adı geçen idareye ödenmesi lâzım geldiğinden tamamı olan 11 200 liranın aynen bütçeye konulması icabetmesinden.

F. : 35 — Bastırılacak kitap ve meemua bedelleri (10 000)
Bu tertip için geçen yıl alınan tahsisatın yedi aylık tutarı 5 831 liradır. Baskı masraflarıyla karton ve diğer baskı malzemesi fiyatlarında mevcut yükseklik dolayısıyla 1945 bütçe yılı için 4 169 lira fazla teklif edilmiştir.

F. : 36 — Geçen yıl borçları (90 000)
Tahakkuk edecek borçlarımızı aksaksız olarak ödeyebilmek için geçen seneden 40 000 liraya yakın fazla konulmuştur.

F. : 37 - M. : 1 — 1940 - 1943 yılları borçları (55 000)
Tahakkuk etmiş ve edecek borç karşılığıdır.

F. : 37 - M. : 2 — 1928 - 1939 yılları borçları (10 000)
Tahakkuk edecek borçlarımızı karşılamak içindir.

F. : 38 — Hükme bağlı borçlar (1 000)
İlâma müstenit borçlarımızı karşılamak içindir.

F. : 39 — İstanbul telefon taksiti karşılığı (125 000)
Geçen sene bu tertibe konulan tahsisatın yedi aylık tutarı 145 873 liradan ibaret ise de mevcut anlaşma gereğince senede iki defa ödenmekte olan taksitlerin biri Temmuz diğeri Ocak ayına rastlamakta bulunduğu ve bu sebeple 1945 yılı içinde yalnız Temmuz taksitinin verilmesi lâzım geldiği cihetle 125 000 lira maksadı temine kâfi görülmüştür.

F. : 40 — İzmir telefon taksiti karşılığı (60 000)

Bu tertip için geçen sene konulan tahsisatın yedi aylığı 35 000 liradır. Ancak, mevcut anlaşmaya göre her sene ödenecek 60 000 liranın vade tarihi 31 Aralık tarihine tesadüf etmiş bulunmasından tamamının bütçeye konulması zaruri görülmüştür.

F. : 41 — Merkez Bankası itfa karşılığı (249 887)

1715 sayılı kanunun 8 nci maddesi gereğince Merkez Bankasına verilecek itfa karşılığıdır.

1945 bütçe yılı gelir gerekçesi

F. : 1.- M. : 1 — Posta gelirleri

1944 bütçe yılı ilk beş ayı içinde tahsil edilen posta gelirleri 3 448 749 liradır.

1944 yılı muhammenatının aynı devreye isabet eden kısmı 3 199 666 lira olduğuna göre muhammenatla tahsilât arasında nispi bir fazlalık mevcut bulunmaktadır.

Tahsilâtın bu gelişimine göre 1945 yılı 7 aylığı için 4 900 000 lira tahmin edilmiştir.

F. : 1 - M. : 2 — Telli ve telsiz telgraf gelirleri

1944 yılı bütçesinde aynı bölümün 2 nci maddesini teşkil eden telli ve telsiz telgraf gelirlerini birleştirmenin tatbikatta kolaylık temin edeceği yapılan tecrübe ile anlaşılmiş ve 1944 bütçe yılının ilk beş ayı içinde bu iki maddadan yapılan tahsilât yekûnu 3 454 408 lirayı bulmuştur.

Aynı devreye isabet eden muhammenat 3 916 666 lira olduğuna göre muhammenatla tahsilât arasında az bir fark mevcut bulunmakta ve bunun da Dünya savaşı dolayısıyla bazı memleketlerle münasebetlerin kesilmiş olmasından ileri geldiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla 1945 yılı için 4 890 000 lira gelir elde edileceği umulmuştur.

F. : 1 - M. : 3 — Telefon gelirleri

Telefon hasılatından 1944 yılı ilk beş ayı içinde 2 332 261 lira elde edilmiştir.

Muhammenatın aynı süreye taalluk eden kısmı 2 241 666 lira olduğuna göre tahsilâtla muhammenat arasında tahsilât lehine bir fark olduğu görülmüştür.

Bu itibarla 1945 yılı 7 aylığı için 3 300 000 lira tahmin edilmiştir.

F. : 2 - M. : 1 — Umumî muvazeneye dâhil dairelerin posta ve telgraf ücretleri

4646 ve 4647 sayılı kanunlar gereğince umumî muvazeneye dâhil dairelerden alınacak posta ve telgraf ücretleri 1943 yılı istatistikleri tutarının % 50 si nispetinde olmak üzere 1 184 129 lira tesbit edilmiştir.

F. : 2 - M. : 2 Özel ve katma bütçeli idarelerin posta ve telgraf ücretleri

4646 ve 4647 sayılı kanunlar gereğince özel ve katma bütçeli idarelerden alınacak posta ve telgraf ücretleri yine 1943 yılı istatistiklerinin % 50 si nispetinde olmak üzere 513 508 lira tesbit olunmuştur.

Bu miktara 2721 sayılı kanunun 4 ncu maddesinde sayılı müesseselerden binde beş nispetinde alınacak ücretlerde dahildir.

F. : 3 — Mütenevvi gelirler

1944 yılı ilk beş ayı içinde mütenevvi gelirlerden yapılan tahsilât 111 336 liradır.

Bu nispet gözönüne alınarak 1945 7 aylığı için 140 578 lira elde edileceği tahmin olunmuştur.

F. : 4 — Radyo aidatı

Radyo abonelerinde göze çarpan daimî artış gözönüne alınarak bu maddadan 87 500 lira temin edileceği anlaşılmıştır.

F. : 5 — Geçen seneden devredilecek bütçe fazlası

1944 bütçe yılı içinde resmî dairelerden alınacak posta ve telgraf ücretlerinin 4646 ve 4647 sayılı kanunlar gereğince % 50 ye çıkarılmasından dolayı elde edilen gelir farkıyla 1944 yılına dev-

redilen nakit mevcudunun tahminine nazaran artan kısımdan ve yapımına başlanan inşaat ve taahhüde bağlanan fennî tesisata müteallik malzemeden 1944 bütçe yılı içinde ikmal ve tesellümü mümkün olmayanlarla diğer bazı tertiplerden yapılacağı umulan artımlardan 6 922 562 lira naktin gelecek yıla devredileceği tahmin olunmaktadır.

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğünün 1945 yılı yedi aylık Bütçe Kanunu tasarısı gerekçesidir.

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğünün 1945 yılı bütçesi 4698 sayılı kanunun geçici maddesi gereğince yedi aylık süre için tanzim ve Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine sunulmuştur.

1945 yılı için teklif edilen gider ve gelir bütçeleri yekûnu birbirine denk olarak 25 238 577 liradır. Bu miktar 1944 bütçe yılının aynı suretle isabet eden miktara nazaran 6 972 771 lira fazladır. Bu fazlalığın;

1. — Gider bütçesine taallük eden kısımdan;

2 232 991 lirası 4598 sayılı kanunun 6 ve 7 nci maddeleriyle 4599 sayılı kanun gereğince memur ve müstahdemlere ödenek çocuk zammı, ölüm, doğum yardımları ile aynı yardıma ve günden güne çoğalan fennî tesisler ve bu arada artan iş hacmi karşısında tevziat ve muhaberatın sürat ve intizamla temini için müvezzi, bakıcı ve müstahdem kadrolarına yapılan ilâvelere ve (L) cetvelinden eylemiye alınmasına zaruret görülen bir kısım maaşlı ve ücretli memur kadrolarının istilzam eylediği giderlere;

747 175 lirası gerek piyasa, gerek mahallî icaplara göre zamanında tedarik edilerek tevzii lâzımgelen ve fiyatları seneden seneye artan yakacak ve giyecek malzemesi giderlerine;

3 907 808 lirası, idarenin belli başlı işletme mevzuu olan Posta, telgraf ve telefon ve telsiz hizmetlerinin ıslah, tecdit, ve tevsi ve inkişafını sağlayacak fennî tesis, inşa ve işletme giderleriyle servislerimizin hususiyeti icabı olarak günün ve gecenin gayri muayyen saatlerinde çalıştırılmakta olan P. T. T. Memur ve müstahdemlerinden zayıf düşen ve hastalananların tedavisi için tesis edilecek sanatoryom giderlerine idare için yabancı ve yerli okullarda yetiştirilecek teknisyen giderlerine;

149 383 lirası da yeni ve eski yıl borçlarıyla 1715 sayılı kanun gereğince Cumhuriyet Merkez Bankası itfa karşılığına taallük eylemektedir.

2. — Gelir bütçesindeki fazlalıktan;

2 853 856 lirası umumî özel ve katma bütçeli idarelerden 4646, 4647 sayılı kanunlara göre Bakanlar Kurulu kararı dairesinde % 50 nispetinde alınan posta ve telgraf ücretlerinden

54 140 lirası mütenevvi gelirlere,

2 023 506 lirası da bir kısmı 1944 yılı içinde 4646 ve 4647 sayılı kanunlar gereğince nispeti % 50 ye çıkarılan resmî muhabere ve mürasele ücretleri farkından, bir kısmı da geçen yıldan müdevver nakit mevcudunun muhrammen miktardan fazla zuhur etmesinden terekkep etmektedir.

3. — Kanunun metninde geçen yıla göre yapılan değişiklik, bir kısım hizmetlerin ifasını temin için yedinci madde ile idareye verilen 3,5 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici taahüt yetkisinin artan trafik kesafetinin icabettirdiği ihtiyacı karşılamıyacağı gözönüne alınmakla beraber idarenin fennî tesislerle cihazlanması için ele geçen imkânlardan istifade edilebilmesini teminen, bu yetkinin yedi buçuk milyon liraya çıkarılmasına ve P. T. T. hesap sisteminin esaslıca değiştirilmesi için gerekli ihtisas unsurlarının karşılaşılan olağanüstü durumu ve harp şartları dolayısıyla temin edilememiş olmasından 4454 sayılı kanunun 36, 37, 38 ve 39 ncu maddelerinin 1945 yılı içinde tatbik edilemeyeceğine dair 8 nci maddeye hüküm konulmuş olmasına inhisar etmektedir.

Rapor

P. T. T. İdaresinin 1945 mali yılı yedi aylık bütçe tasarısı üzerindeki incelemelerimin sonuçlarını sırasıyla sunuyorum:

1. — Gelir - gider dengliği:

Tasarı gelir - gider her ikisi de 25 238 577 lira olmak üzere denk rakamlara bağlanmış olmakla beraber,

i - Gelir, toplamı itibariyle 1944, 7 aylık toplamına nazaran 4 931 503 lira,

ii - Gider ise 1944, 7 aylık toplamına göre 6 972 771 lira fazladır.

2. — Gelire ait rakamlar:

1945 mali yılı 7 aylık tahminlerinin dayandığı temeller (1) sayı ile ilişik cetvelde gösterilmiştir.

Özü alınırsa:

i - 13 090 000 lirasının 1944 mali yılı zarfında bütçe tasarısının kapsadığı aylar içindeki eyemli tahakkukların toplamı olduğu,

ii - Geriye kalan 12 148 577 lirasın ise:

a). Resmî dairelerin 4 997 987 liradan ibaret ulaştırma ücretleriyle,

b) Haziran tarihinden itibaren uygulanmasına geçilen, resmî dairelerin tesviyesi lâzım hale gelmiş ücret farkları, ve geçen yıldan devredeceği tahmin olunmuş varidat fazlasına, dayandığı görülmektedir.

1943 rakamlarıyla de mukayese suretiyle gerçek duruma şu görünüşü kapsadığı görülüyor: (elde mevcut en son rakamlara göre aded olarak)

	1943			1944	
	Altı ayında	On iki ayında	Her aya isabet eden	İlk altı ayında	Her aya isabet eden
a) Telgraflar :					
Resmî	1 916 685	3 833 370	319 447	1 949 784	324 954
Hususi	3 378 220	6 756 441	563 037	2 605 327	434 221
Yekûn	5 294 905	10 589 811	888 484	45 550 051	759 175
b) Telefon :					
(1944 sütunundaki yekûn yedi aylıktır).					
Şehirlerarası :					
Ankara	149 439	298 878	24 906	201 254	28 751
İstanbul	135 354	270 709	22 559	187 809	26 829
İzmir	34 209	68 419	5 701	51 655	7 379

	1943			1944	
	Altı ayında	On iki ayında	Her aya isabet eden	İlk altı ayında	Her aya isabet eden
Diğerleri	239 913	479 826	39 985	344 326	49 189
Yekûn	558 915	1 117 832	93 151	785 044	112 148
Şehirler içi :					
Ankara	5 734 574	11 469 649	955 762	9 431 017	1 347 288
İstanbul	10 608 511	21 217 023	1 768 085	13 365 655	1 909 379
İzmir	2 608 884	5 217 769	434 814	3 229 083	461 498
Yekûn	18 952 229	37 904 441	3 158 661	26 025 755	3 717 755
c) Mektup	57 891 991	115 783 982	9 648 665	(İstatistik hazır değil)	
d) Paket	798 622	1 597 245	133 104	459 722	76 620
e) Havale :					
Aded	1 694 380	3 388 761	282 396	1 661 326	276 888
Lira	65 948 410	131 896 820	10 991 401	92 734 811	15 455 802

III - Haziran 1944 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olan 4646 ve 4647 sayılı kanunlarla resmî dairelerden evvelce alınmakta olan % 33 ücretin 1947 tarihine kadar Bakanlar Kurulu kararıyla % 50 ve 1947 den itibaren % 100 e iblağı hakkındaki hükmün neticeleri;

IV - Hususi ulaştırmalar itibariyle 4454 sayılı P. T. T. Teşkilât Kanununun 27 ve 28 nci maddelerine müsteniden Mart 1944 tarihinden itibaren uygulamasına geçilmiş olan:

Mektuplarda, iki kuruş müdafaa vergisi hariç olmak üzere 6.75 kuruştan 9 kuruşa çıkarılmak suretiyle yapılmış % 34,

Telgraflarda : % 10 ile 20 müdafaa vergisi hariç olmak üzere her kelime ücretinin 3 kuruştan 5 kuruşa çıkarılması suretiyle yapılmış % 67,

Telefon konuşmalarından : Keza % 20 belediye % 20 müdafaa vergileri hariç olmak üzere 6 kuruştan 8 kuruşa çıkarılmak suretiyle yapılmış % 25,

P. T. T. istatistiklerinin bugünkü durumu burakamlar üzerinde esaslı ve faydalı tahliller yapılmaya müsait olmamakla beraber, yapılmış zamların mevcut ihtiyaç karşısında tesirleri veya tesirsizlikleri veya bazı kalemler üzerindeki neticeleri yine aşağı yukarı görülebilmekte ve netice olarak bu esaslar dâhilinde yapılmış gelir tahmini uygun görülmektedir.

3. — Gider bakımından :

1945 mali yılı gider tasarısında 1944 yılının on ikide yedisine nazaran mevcut 6 972 771 liralık fazlalığın fasıl ve maddeler itibariyle müfredatı ve sebepleri (2) sayılı ilişikte açıklanmıştır.

1944 mali yılı için istenilen ceman 2 227 000 liralık munzam tahsisatın on ikide yedisi de nazara alınırsa hakikî fazlalık bir miktar daha düşer.

İki sayı ile ilişik cetvelin özü alınırsa artışın ;

2 226 736 lirası aylıklar, ücret, aynı yardım ve diğer kanuni zamlara (fasıl 1, 5, 6)

747 175 lirası malzeme, giyim eşyası, posta pulu baskı ücreti gibi işler ve gereklerin gelişim ve fiyat farkına;

3 849 477 lirası telli, telsiz telefon tesislerinin kuvvetlendirilmesi, yani santraller, P. T. T. binaları yapılması gibi işletmenin cihazlanma gelişimine ait hizmetlere;

149 383 lirası da eski yıllar borçları ile Cumhuriyet Merkez Bankasına ödenecek itfa karşılığına

Tahsis edilmiş olduğu görülür.

Cihazlanma gelişmesine ait olan 3 697 477 liranın artış toplamı içindeki payı % 53.5 tir.

1945 malî yılı yedi ayı içinde bu suretle yapılması programa alınmış işlerin başlıcaları şunlardır:

i - Adana - Konya - Eskişehir - İstanbul arasında üç kanallı kuranportör tesisatı faaliyete konulacak ve bu suretle Cenup mmtaksî şehirlerarası telefon konuşmalarının Ankara ve İstanbul'la doğrudan doğruya ve süratle yapılması sağlanacaktır.

ii - Edremit - Balıkesir

Akhisar - Soma - Bergama - İzmir

Alaşehir - Salihli - İzmir

gibi büyük istihsal, transit ve ticaret merkezi olan yerlerin şehirlerarası muhabere şebekesine bağlanmasına çalışılacaktır.

iii - Balıkesir, Konya telefon santralleri ve şebekeleri yeniden tesis edilecek, Zonguldak, Kayseri, Mersin otomatik telefon santralleri faaliyete konulacaktır.

iv- Ankara'da	7 000
Yenişehir'de	4 000
Bahçelievler'de	2 000
Şişli'de	3 000
İzmir'de	4 000
Ödemiş'te	500

olmak üzere altı mahalde otomatik santrallerin tevsiî işleri başarılabacaktır.

v - Balıkesir, Konya, Karşyaka telefon santral binalarıyla Kastamonu, Manisa, Akhisar, Erzinca, Sivas, Denizli, Antakya, Kırıkkale gibi mühim il ve ilcelerde ve zelzele mntakariyle Şarkta ve hudutlar yakınında (servis ihtiyaç ve icaplarına uygun) posta, telgraf ve telefon merkez binaları inşa ve tevsiatiyle arsa istimlâkleri ve idare malı binalarında gereği veçhile tamiratı işleri yapılabacaktır.

vi - İstanbul Teknik Üniversitesinde P. T. T. hesabına yetiştirilen öğrencilerden başka 1945 yılında ayrıca Avrupa'ya 25 öğrenci gönderileceği gibi Yüksek Ticaret ve İktisat Okulunda da P. T. T. hesabına öğrenciler okutturulacaktır.

vii - Malzeme durumunun müsaadesi nispetinde bazı yerlerde de P. T. T. merkezleri açılacaktır.

viii - Yoruca ve yıpratıcı servislerde çalışan memurların zayıf düşen ve hastalananlara ilk yardım olmak üzere (şimdilik 60 yataklı) bir P. T. T. Sanatoryomu tesis edilecektir. Bu münasebetle 1944 malî yılı raporunda zikredilmiş bu kabil hizmetler üzerinde de durulmuş ve aşağıdaki sonuçlara varıldığı anlaşılmıştır:

1944 bütçesiyle yapılacağı bildirilen işlerden:

i - Ankara	- Eskişehir,
Eskişehir	- Bursa
Adana	- İskenderun,
Adana	- Konya,
Ankara	- Çankırı,

Aralarında 1858 kilometrelik telefon devreleri tesis ve bu şehirler arasında telefon muhaveresi sağlanmıştır.

ii - Ayrıca Bandırma - Balıkesir ve Ankara - Çubuk arası demir tellerle telefon muhavereleri temin edilmiş, Adana, Bursa, İzmit ve Afyonda da otomatik santraller tesis ve kurşunlu kablo şebekeleri vücuda getirilmiştir.

Bunlardan Adana ve Bursa otomatik santralleri faaliyete konmuş diğerlerinin tesisatının ikmaline çalışılmıştır.

iii - Keçiören, İstanbul, Aksaray ve Silivri'de inşa edilen P. T. T. merkez binaları servise açılmış, İstanbul Meslek Okulu tadilat tevsiatı ikmal edilmiştir.

iv - Ankara, Mersin ve Bahçelievlerde otomatik santral binaları inşasına başlanmış ve 280 merkez binasının tamiratı ikmal edilmiştir.

v - 4454 sayılı Teşkilât Kanunu ile açılmasına salâhiyet verilen P. T. T. Meslek Okulu açılmış ve idarenin memur ihtiyacını sağlamak için her sınıfta iki şube üzerinden tedrisata başlanmıştır.

4. — Cetveller bakımından:

Bütçeye bağlı cetveller bakımından geçen yıla göre değişiklik:

- i - (L) cetvelinden yeniden açılacak merkez vesantraller için 128 memur alınmış olmasından,
- ii - (D) cetveline, hizmete konan yeni nakil vasıtaları dolayısıyla eklenmiş şöförlerle tevziat, bakım ve tamirlerin daha süratli, daha güvenli yapılabilmesi için yapılmış % 20 sularında ceman 135 adedlik ilâveden, ibarettir.

5. — Kanun tasarısı bakımından:

1944 P. T. T. Bütçe Kanununa nazaran eklenmeler:

- i - 8 nci maddeye şu fıkra eklendiği görülmüştür.

«4454 sayılı kanununun 36, 37, 38, 39 ncu maddeleri hükümleri 1945 yılı içinde tatbik edilmez.»

Bu fıkranın sayış sisteminin esaslıca değiştirilmesi için gerekli ihtisas unsurlarının karşılaşılan olağanüstü durum ve harp şartları dolayısıyla temin edilememiş olmasından doğduğu anlaşılmaktadır.

- ii - 7 nci maddede, geçen yıl, 3,5 milyon liradan ibaret olan yüklenme salâhiyeti, idarenin karşılaştığı hizmet imkânları gözönüne alınarak 7,5 milyona çıkarılmıştır.

Başkaca değişiklik yoktur.

6. — Netice:

i - P. T. T. İdaresi, bu yılda yapılan incelemelere ve servislerinin çalışma tarz ve sistemlerine nazaran gerçekten ögmeye değer bir durum ve gelişme içindedir.

i - P. T. T. hizmetlerinin daha iyi gelişme ve genişlemesini ve işletme usullerinin daha kolay ve uygun hale getirilmesini sağlamak için vazifelerini ilgilendiren bütün hükümleri kapsayan bir P. T. T. Kodunun hazırlanmakta olduğu ve P. T. T. Tasarruf Sandıkları hakkındaki esasların da bu arada olduğu memnurlukla öğrenilmiştir.

Bir an evvel bunun Yüksek Meclise sunulması temenniye değer.

ii - Komisyonumuzca üzerinde durarak incelemekliğim özel surette istenmiş olan P. T. T. menabii

ve ücret zamları neticeleri ve istatistik işleri hakkında verdiğim inanca ise şudur :

1. — Zamlar :

P. T. T. İdaresi, ticari ve sınai bir işletme olarak birçok ihtiyaçlar ve geniş imkânlar karşısında bulunmakta ve bunlar için ihtiyacı olan maddi kaynağı ya tesis sermayesi olarak genel bütçeden ve ya kendi işletmesi gelirinden sağlanması gerekmektedir.

Tam olarak elde bulunan 1943 rakamlarına ve 1944 yılının elde edilebilen son rakamlarına göre:

	1943 yılında	1944 6 ncı ayında
A)		
P. T. T. Merkezleri sayısı	287	287
P. T. Merkezi sayısı	756	766
Sadece posta işi yapan merkezler sayısı	9	9
Yalnız telgraf işi yapan merkezler sayısı	6	6
Pul satıcıları sayısı	559	576
Sadece telefon merkezleri sayısı	3	3
Umumî telefonlar sayısı	307	308
B)		
Nüfus başına düşen ortalama olarak:		
Telgraf sayısı	0.6	0.5
Telefon konuşmaları :		
Şehir içi : (Şehir nüfusuna göre)		
Ankara	19	31
İstanbul	21	27
İzmir	8	10
Şehirler arası		
Memleket nüfusuna göre)	0.06	0.09
Hektup sayısı	6	—
Havale sayısı	0.2	0.2
Paket sayısı	0.09	0.05

den ibaret olduğuna ve:

Köylerimizin sayısı	Nahiyelerimizin sayısı	Kaza mer- kezlerimizin sayısı	İllerimizin sayısı	Nüfusumuz	Satış mesahamız
35 085	910	383	63	17 858 164	767 943 Km. 2

bulduğuna göre P. T. T. İdaremizin önündeki hizmet sahası imkânın vüsati ve bunun mümkün olduğu kadar süratle sağlanması zaruretinin ehemmiyeti kendiliğinden belirir.

Karşılaştığı maddi gerekleri sağlamak için sadece, imtiyaz halinde işlettiği kamu hizmetleri ücretlerini arttırma yolunda sonuna kadar gidemeyeceği ve aksine olarak belirli bir noktayı aştığı andan itibaren geliri düşeceği tabiidir.

Bu cihetin zaten idare ve Hükümetçe de gözönünde tutulduğu benzeri işletmeler ücretlerindeki zamlar toplamına nazaran daha mütevazî olarak yapılmış ve % 33 - 67 arasında kalmış olmasından da anlaşılmaktadır.

Genel bütçeden açıktan yardım ise, günün şartları içinde tasavvur edilemez. Bu cihetle ileride

İmkân husulünde Millî Müdafaa vergisi (1944 senesi takribî tutarı 4 030 000 lira), Belediyeler resmi (1944 senesi takribî tutarı 756 000 lira) ve tekaüt aidatı (keza 1944 senesi takribî tutarı 700 000 lira) kısımlarından bütçesinin kurtarılması ve resmî muhaberatın da kanununda 1947 yılından itibaren mutlak surette derpiş edildiği üzere bir an evvel % 100 ücrete tâbî tutulması şeklinde gözönüne alınabilir ki bu da bugünün ve yakın yılların imkân verebileceği bir iş olarak görülmektedir.

Şu halde, yine elde:

i - Üretlerin kamu ihtiyacını sıkımlıyacak haddlerde tutulması ve ihtiyaç ve kabu hizmeti karakterleri de nazara alınarak bu ücretlerden indirme imkânı daima aranarak, farkın konuşma hacmi yoluyla telâfisi yoluna gidilmesi,

ii - İdare bütçesinin tamamen idarî olan ve müstahsil bulunmayan servislerinde katî zaruret olmadıkça aded ve ödenek bakımından aslâ artırma yapılmaması ve bütün tasarruf ve emeklerin geliri artırmaya yarayacak olan cihaz, araç, tesis ve teşkillere sarfolunması ve işletme masraflarından yapılabilecek en küçük tasarrufların ve meselâ bir mektuba bir kaç pul yapıştırılacak yerde bir tek pul yapıştırmak, mühim resmî, hususi müesseselere numarator posta makineleri vermek, pul, kart satışlarını, memur sayısını artırmaktan çok, otomatik yani para atılıp istenen pul veya kart alınabilen makinelerle temin etmek: İlâh suretiyle elde edilebilecek madde ve vakit tasarrufunun ihmal olunmaması, aynı zamanda tasnif, sevk işlerinin de bu bakımlardan arasız inceleme ve iyileştirme konusu halinde tutulması,

iii - Bugünkü mevzuatın da bahsettiği imkânlardan istifade olunarak ve bu imkân Yüksek Meclise sunulmak üzere olduğu anlaşılan yeni tasarımlarda daha genişletilerek hemen bütün garp memleketlerinde olduğu gibi P. T. T. servislerinin ihtiyaca ve hizmete göre hep bir arada veya kısmen her türlü teminatı veren ve sadece netice üzerinde gayet mütevazî bir yüzde alan özel ve tüzel ticaret evleri tarafından da P. T. T. İdaresi kontrolü altında yaptırılması yolunun ihmal edilmemesi ve birçok ileri memleketlerde olduğu gibi P. T. T. İdare ve şubelerinde ve salonlarında kullanılacak kâğıt, kalem, mefruşat gibi maddelerin bu kabil maddeleri reklâm maksadiyle verebilecek ticaret evlerinden kısmen olsun temin yolunun teerübe edilmesi,

iv - İdare için büyük ve esaslı gelir yurt için ve vatandaşlar için büyük hayır sağlayacağı muhakkak olan posta tasarruf sandıklarının biranevvel kurulması,

v - Bütün çalışmaların ve iş ve işletmenin emekten ve masraftan âzami derecelerde tasarruflarını temin edecek ve hizmet bakımından âzami güven ve itminan verecek şekilde daimî bir rasyonelleştirme gayretine tâbî tutulması ve bu arada daima hizmet sayı ve hacmini artırmak yoluyla geliri sağlamak ve yurt ve vatandaş ihtiyaç ve gerekleri ile eş gitmek prensibinin esas alınması,

vi - Ve Bütün bu istikametteki çalışmaların sonuçlarını, üzerinde rakam halinde takibi kabil olacak olan ve Teşkilât Kanununda derpiş edilen hesap ve bilânço sisteminin biranevvel tahakkuk ettirilmesi çaresinin aranılması,

vii - Gerek mevcut ve gerek yeniden açılacak servisler ihtiyaçları ve tatbik olunacak çalışma şekil ve sistemleri için mahallen tetkikat yapmak üzere garp memleketlerine her yıl kâfi miktarda stajyer memur yollanması için bütçeye hususi ödenek konması,

Yolları kalmakta ve idarenin düşünce ve kararının da bu mülâhazalara tamamen uygun ve idare başında bulunan arkadaşların bu durumu tamamen kavramış bir halde buldukları memnurlukla görülmüş bulunmaktadır.

II - İstatistik işleri :

Komisyonumuzda bazı bakanlıkların bütçeleri sırasında, gerektiği ve imkân görüldüğü takdirde

tasarruf cihazlarına gidilebilmek için resmî ulaştırmaların enaşağı kazalar ve daireler itibariyle miktar ve nevilerinin bildirilmesindeki faydalara işaret edilmiş ve Posta ve Telgraf İdaresinin bunu sağlayamadığı ileri sürülmüştür.

P. T. T. Faaliyetlerinin mümkün olduğu kadar tafsilâtlı ve tez'elden rakımlaşabilmesi en başta işletme için birinci derecede önem arzeden bir konudur. Bu da ancak tasnif ve telifin mükemmelleştirilmesiyle mümkün olup bu nevi tesisler ise bütün ileri memleketlerde olduğu gibi bizde de yalnız İstatistik Umum Müdürlüğünden teksif edilmiş bulunmaktadır. İstatistik Umum Müdürlüğü Teşkilât Kanunu yapılırken bütün bakanlıkların İstatistik işleri bu Umum Müdürlükte temerküz ettirilmiş ve sadece Sağlık ve Mınakalât Bakanlıklarına ait olanlar ayrıca Bakanlar Kurulu kararıyla bu Umum Müdürlüğe verilebileceği kaydına bağlanmıştır.

Sanırım, ancak böyle bir karar, istenen neticeleri temin edebilir ve bu cihet Komisyonumuz mazbatasında özel şekilde belirtilmeğe ve istenmeye değer.

Hulâsa :

P. T. T. İdaresi mevcut Devlet işletmelerimiz arasında ve çeşitli bakımlardan Komisyonumuzun ve Yüksek Meclisin arasız ilgisine eşit bir önem ve durumdadır.

Teşkilâtının en küçüğünden en büyüğüne kadargelenekli ferâğat, gayret ve her türlü güven ve inana lâyık işleme, çalışma ve başarılarını yakından ve topluca bir kere daha görmüş olmam yönünden övmeği de bir borç sayarak bu idarenin 1945 yılı yedi ayına ait bütçe tasarısını yukarıdaki mülâhaza ve temennilerimle Yüksek takdir ve tasdikinize sunuyorum.

Manisa Milletvekili
Faik Kurdoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/396

Karar No. 78

16. V. 1945

Yüksek Reisliğe

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 yılı yedi aylık bütçesi hakkında Başbakanlığın 28. II. 1945 tarihli ve 6/454 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Ulaştırma Bakanı Ali Fuad Cebesoy ve Genel Müdür ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Gider bütçesi :

Genel Müdürlüğün gider bütçesi 1944 yılı giderlerinin 7/12 sini teşkil eden (18 265 800) liradan (6 972 777) lira fazlasıyla (25 238 577) lira olarak teklif edilmiş bulunmaktadır. Bu fazlalığı kapsayan bölümlere bakılırsa; bunlardan (2 226 000) liranın özlük hakları teşkil eden birinci kısma, (747 175) liranın yönetim giderlerini kapsayan ikinci kısma, (3 849 000) liranın da türlü daire hizmetlerini içine alan üçüncü kısma konduğu ve geri kalanının da borçlara ve kâğıt para amortismanına eklendiği görülmektedir.

Alman izahlara göre bu fazlalığı aşağıdaki sebepler gerektirmektedir.

a) Posta, telgraf hizmetlerinin bütün yurtdaşların faydalanmasını sağlamak için ihtiyaç duyulan yerlerde, yeniden kurulan ilçelerde, sül ihtiyaçları sağlamak için Millî Savunma Bakanlığınca lüzum gösterilen yerlerde posta ve telgraf merkezleri açmak ve bunların personel ihtiyaçlarını sağlamak.

Birinci ve ikinci kısımlarındaki fazlalık bu sebeplerden ve ayrıca geçen yıl bütçesinin kabülünden sonra yürürlüğe giren yardım ve bazı hizmetlere yapılan zamlara ilişkin kanunların yüklediği yeni hizmetlerden ileri gelmektedir.

b) Eldeki telgraf şebekesinin ıslâhı ve yenilerinin kurulması posta, telgraf merkezleri için yeni binalar yapılması ve artan posta, telgraf hizmetlerinin gerektirdiği türlü gereçlerin tedarikini temin etmek.

Üçüncü kısımdaki fazlalık da bu hizmetlerin yapılması maksadından ileri gelmektedir. Raportörce daha geniş bir açıklıkla belirtilen bu sebepler Komisyonumuzca da yerinde görülerek Genel Müdürlüğün gider bütçesi teklif gibi (25 238 577) lira olarak kabul edilmiştir.

Gelir bütçesi :

İdarenin gelir bütçesi de geçen yılın yedi aylık gelirine göre (4 931 500) lira fazla bulunmaktadır.

Gelir fazlalığının da geçen yıl yürürlüğe girmiş bulunan 4646 ve 4647 sayılı kanunlarla resmî dairelerden alınan posta, telgraf ücretlerinin % 33 den % 50 ye çıkarılmasından ve hususi haberleşmelerde 4454 sayılı kanun gereğince mektuplarda % 34, telgraflarda % 67 ve telefon konuşmalarında % 25 kadar yapılan zamlardan ve geçen yıldan devredilen gelir fazlasının da (2 023 506) lira olmasından ileri gelmiştir.

Bu zamalardan sonra telgraf haberleşmelerinde geçen yılın altı ayında (593 000) lira kadar bir düşüklük görülmüştür. Buna karşılık posta telgraf gelirlerinde bir fazlalık bulunmaktadır. Telgraf haberleşmelerindeki düşüklüğün sebeplerini araştırmak ve gerekirse ve halka ağırlığı anlaşılırsa bunun ödeme kabiliyetine uygun bir kerteye getirilmesi temenniye değer görülmüştür.

Raportörce geçen yıllarla yapılan kıyaslamalar gelirin yedi aylık sürede elde edileceğini açıklatmış ve alınan sözlü izahlardan da anlaşılmış bulunduğundan gelir bütçesi de teklif gibi (25 238 577) lira olarak kabul edilmiştir.

Bütçe tasarısı :

Bütçe tasarısının maddeleri genel olarak bütçeyi ilgilendiren hükümleri kapsamaktadır. Yalnız türlü idare hizmetlerini sağlamak için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeğe yetki veren yedinci maddenin daimî mahiyet gösterdiği ve Kuruluş Kanununa girmesi gerekmektedir.

Genel Müdürlük bu yolda bir tasarıyı Meclise sunmak üzere olduğunu açıklamış ve bu maddenin o tasarinın çıkmasına kadar idare hizmetlerinin aksamaması için kabulünü Komisyonumuz uygun bularak tasarıda bırakmıştır. Komisyonumuzca tasarı da aynıyle kabul edilerek Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1945 yılı bütçesi Kamutayın onayına konulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Baş. V.	Sözcü
Kastamonu	Edirne	Tokad
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	H. N. Keşmir

Kâtip
İstanbul
F. Öymen
Çanakkale
S. T. Arsal
Giresun
M. Akkaya
İstanbul
H. Kortel
Manisa
F. Kurdoğlu
Tokad
R. A. Sevengil

Aydın
Gl. R. Alpman
Diyarbakır
R. Bekit
Giresun
A. Sayar
İzmir
M. Birsal
Rize
T. B. Balta
Urfa
E. Tekeli

Bitlis
B. Osma
Eskişehir
Ş. Uluğ
İsparta
M. Karaağaç
Kütahya
H. Pekcan
Samsun
M. A. Yörüker
Yozgad
A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü 1945 yılı 7 aylık Bütçe kanunu tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık giderleri için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (25 238 577) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (25 238 577) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü tarafından 1945 yılı içinde tahsil edilecek gelir nevilerinden her birinin müstenit olduğu hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğünün Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanununun 19 neu maddesine giren müteferrik müstahdemler ile aynı kanunun mevzuu dışında kalan memurları ve nakil vasıtaları bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Fasıl numaraları ile adları bağlı (E) işaretli cetvelde yazılı tertiplerden 3656 sayılı kanunun 9 neu maddesi gereğince idaresi zaruri görülen geçici mahiyetteki hizmetler için aylık ücretli müstahdemler kullanılabilir.

Bunların kadrolariyle 3656 sayılı kanunun 13 neu maddesi hükümlerine tâbi ihtisas mevkiileri Bakanlar Kurulu kararıyla tesbit ve ertesi yıl bütçesiyle Büyük Millet Meclisine tevdi olunur.

Bu tertiplerden alınacak kadroların bütçede mevcut hizmetlere ait kadrolara ilâve mahiyetinde olmaması şarttır.

MADDE 5. — Gider tertiplerinden yapılacak ödemelere ait formül bu kanuna bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 6. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtına dair olan 4454 sayılı kanuna bağlı cetvelde yazılı kadrolardan bağlı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1945 yılı içinde mevkuf tutulmuştur.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1945 yılı 7 aylık Bütçe Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık giderleri için bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (25 238 577) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (25 238 577) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Posta, Telgraf ve telefon İşletme Genel Müdürlüğü tarafından 1945 yılı içinde tahsil edilecek gelir çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünün 3656 sayılı kanunun 19 neu maddesine giren hizmetlileriyle aynı kanunun konusu dışında kalan memurları ve taşıtları bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Numaraları ile adları bağlı (E) işaretli cetvelde yazılı bölümlerden 3656 sayılı kanunun 9 neu maddesi gereğince yönetimi gerekli görülen geçici hizmetler için aylık ücretli hizmetliler kullanılabilir.

Bunların kadrolariyle 3656 sayılı kanunun 13 neu maddesi hükümlerine uygun uzmanlık yerleri Bakanlar Kurulu kararıyla belirtilir ve ertesi yıl bütçesiyle Büyük Millet Meclisine verilir.

Bu bölümlerden alınacak kadroların eldeki kadrolara eklemeye olmaması gerektir.

MADDE 5. — Gider bölümlerinden yapılacak ödemelere ilişkin formül bu kanuna bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 6. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü kuruluşuna dair olan 4454 sayılı kanuna bağlı cetvelde yazılı kadrolardan bağlı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1945 yılında kullanılmaz.

Hü.

MADDE 7. — Telgraf, Telefon ve telsiz, tesis, inşa ve tamiratiyle malzemesi ve posta pullariyle pul verme makinesi ve otomatik tarih damgası ve nakil vasıtaları satılmamasına veya arsa, bina, satılma ve inşasına harcanmak üzere yedi buçuk milyon liraya kadar gelecek senelere geçici yüklenmelere girişmeye Umum Müdürlük yetkilidir.

MADDE 8. — 3054 ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 ncü maddeleriyle 4454 sayılı kanunun 36, 37, 38 ve 39 neu maddeleri hükümleri 1945 bütçe yılı içinde tatbik edilmez.

MADDE 9. — Havale muamelelerinin yürütülmesi için Millî Bankalarda bir milyon liraya kadar kısa vâdeli avans ve cârî hesaplar açtırmağa Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü mezundur.

MADDE 10. — Bağlı (A) işaretli cetvelin 25 nei faslının 2 nei ve 3 ncü maddelerine konulan tahsisat bir taraftan 1945 yılı genel bütçe kanuna bağlı (B) işaretli cetvele irat, diğer taraftan aynı kanuna bağlı (A) işaretli cetvelin Maarif Bakanlığı kısmının bu Bakanlıkça gösterilecek ilgili tertiplerine tahsisat kaydedilir.

MADDE 11. — Olağanüstü hallerin devamı süresince memleketin müdafaası, inzibat ve asayişle umumî menfaat ve sağlığı ilgilendiren hizmetlerin yapılması için gerekli yerlerde, tesisat giderleriyle şehir içi konuşma ücreti alınmaksızın parasız telefonlar tesisine Münakalât Bakanlığı salâhiyetlidir.

MADDE 12. — Geçen yıl borçları tertibindeki tahsisat üstünde tahakkuk eden borçlar, taalluk eyledikleri hizmetlere tekabül eden tertiplerden bu tertibe Maliye Bakanlığınca nakledilecek tahsisattan ödenir.

1928 - 1943 bütçe yıllarına ait olupta Muhasbe Umumiye Kanununun 93 ncü maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde mevcut borçlar 1945 yılı bütçesinin gider tertipleri tasarruflarından eski yıllar borçları faslına Maliye Bakanlığınca nakledilecek tahsisattan ödenir.

B. K.

MADDE 7. — Telgraf, telefon ve telsiz kurma, yapı ve onarma gereçleri ve posta pullariyle pul verme makinesi ve otomatik tarih damgası ve taşıtlar satılmamasına veya arsa, bina satılma ve yapmasına harcanmak üzere yedi buçuk milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Genel Müdürlük yetkilidir.

MADDE 8. — 3054 ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 ncü maddeleriyle 4454 sayılı kanunun 36, 37, 38 ve 39 neu maddeleri hükümleri 1945 bütçe yılı içinde uygulanmaz.

MADDE 9. — Havale muamelelerinin yürütülmesi için Millî Bankalarda bir milyon liraya kadar kısa süreli avans almağa ve hesaplar açtırmağa Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü yetkilidir.

MADDE 10. — Bağlı (A) işaretli cetvelin 25 nei bölümünün 2 nei ve 3 ncü maddelerine konulan ödenek bir yandan 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelde gelir, öbür yandan aynı kanuna bağlı (A) işaretli cetvelin Millî Eğitim Bakanlığı kısmının bu Bakanlıkça gösterilecek ilgili bölümlerine ödenek konur.

MADDE 11. — Olağanüstü hallerin devamı süresince memleketin savunması, düzenlik ve güvenliğiyle genel menfaat ve sağlığı ilgilendiren hizmetlerin yapılması için gerekli yerlerde, tesisat giderleriyle şehir içi konuşma ücreti alınmaksızın parasız telefonlar kurulmasına Ulaştırma Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 12. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkacak borçlar, ilgili oldukları hizmetlere ilişkin bölümlerden bu bölümlere Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödenekten ödenir.

1928 - 1943 Bütçe yıllarına ilişkin olupta Genel Muhasebe Kanununun 93 ncü maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar 1945 yılı bütçesinin gider bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümüne Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödenekten ödenir.

Hâ.

MADDE 13. — Bu kanun bir Haziran 1945 tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Maliye ve Münakalât Bakanları memurdur.

Başb.	Ad. B.	M. Sa. B.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>R. Türel</i>	<i>A. R. Artunkal</i>
İçiş. B.	Dışiş. B.	M. B.
<i>Hilmi Uran</i>		<i>N. E. Sumer</i>
M. Eğ. B.	Bây. B.	Eko. B.
	<i>Sırrı Day</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
S. S. Y. B.	G. Tekel. B.	Ta. B.
<i>Dr. S. Konuk</i>	<i>Suad H. Ürküblü</i>	<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>
Uş. B.		Ti. B.
<i>A. F. Cebesoy</i>		<i>C. Siren</i>

B. K.

MADDE 13. — Bu kanun 1 Haziran 1945 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

A - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1944 Yılı ödenęi Lira	1945 yılı için Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>Birinci kısım - Aylık, ücret, ödenek, emekli ikramiyesi ve benzeri özlük haklar</i>					
I - Aylık ve ücretler					
1		Aylıklar			
	1	Memurlar aylığı	11 105 492	6 770 894	6 770 894
	2	Açık aylığı	3 000	1 750	1 750
	3	Emekli, dul ve yetim aylıkları	665 000	410 245	410 245
		Bölüm toplamı	11 773 492	7 182 889	7 182 889
2		Ücretler			
	1	Memurlar ücreti	272 384	166 081	166 081
	2	Hizmetliler ücreti	3 000 981	1 773 219	1 773 219
	3	Geçici hizmetliler ücreti	1 500	1 000	1 000
		Bölüm toplamı	3 274 865	1 940 300	1 940 300
II - Başka haklar					
3		Geçici tazminat	190 000	122 500	122 500
4		1683 sayılı kanunun 58 nci maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi	55 000	33 000	33 000
5		4178, 4598 ve 4599 sayılı kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yardımlar			
	1	Çocuk zammı	75 000	370 000	370 000
	2	Yakacak zammı	75 000	37 500	37 500
	3	Doğum yardımı	0	40 000	40 000
	4	Ölüm yardımı	0	20 000	20 000
	5	Aynı yardım	0	1 400 000	1 400 000
		Bölüm toplamı	150 000	1 867 500	1 867 500

B.	M:	Ödenenin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyona kabul edilen Lira
6		4454 sayılı kanununun 51 nci maddesi gereğince verilecek ücretler	790 000	550 000	550 000
		Birinci kısım toplamı	16 233 357	11 696 189	11 696 189
<i>İkinci kısım - Yönetim giderleri</i>					
I - Hizmete ilişkin olanlar					
7		Merkez büro giderleri			
	1	Kırtasiye	15 000	10 000	10 000
	2	Döşeme ve demirbaş	25 000	15 000	15 000
	3	Aydınlatma	5 000	3 000	3 000
	4	Isıtma	10 000	10 000	10 000
	5	Öteberi giderleri	10 800	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	65 800	48 000	48 000
8		İller büro giderleri			
	1	Kırtasiye	125 000	77 000	77 000
	2	Döşeme ve demirbaş	250 000	146 000	146 000
	3	Aydınlatma	100 000	75 000	75 000
	4	Isıtma	200 000	250 000	250 000
	5	Öteberi giderleri	220 000	130 000	130 000
		Bölüm toplamı	895 000	678 000	678 000
9		Basılı kâğıt ve defterler	400 000	400 000	400 000
10		Haberleşme ücret ve giderleri	1 000	600	600
11		Kira karşılığı	200 000	117 000	117 000
II - Özlük olanlar					
12		Yolluklar			
	1	Sürekli görev yolluğu	200 000	117 000	117 000
	2	Geçici görev yolluğu	312 500	183 000	183 000
	3	Müfettişler yolluğu	175 000	103 000	103 000

B.	M.	Ödenğin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı ödenği Lira	Hükümetçe isteneni Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	4	Yabancı memleketler yoluğu	20 000	30 000	30 000
		Bölüm toplamı	707 500	433 000	433 000
13		Giyecekler	400 000	598 000	598 000
14		4598 sayılı kanun gereğince yapılacak tedavi giderleri ve yolukları	100 000	88 000	88 000
		İkinci kısım toplamı	2 769 300	2 362 600	2 362 600
<i>Üçüncü kısım - Daire hizmetleri</i>					
I - Sürekli olanlar					
15		Posta hizmetleri			
	1	Taşıma işleri	1 300 000	700 000	700 000
	2	Taşıtlar işletme ve onarma giderleri	235 000	175 000	175 000
	3	Bendiye, hurç, çanta ve çuval satınalma ve onarma giderleri, ilân ücretleri	150 000	330 000	330 000
	4	Gezici memur ve hamal primleri	60 000	45 000	45 000
	5	Havale, taahhütlü ve kıymetli mektup ve paket tazminatı	75 000	50 000	50 000
	6	Posta pulu ve kartlariyle tarih damgaları giderleri	100 000	260 000	260 000
	7	Cevaplı kuponlar karşılığında veya vusulü ihbarlı telgraflar için yapıştırılan veya battala kalan pullar karşılığı	5 000	7 000	7 000
		Bölüm toplamı	1 925 000	1 567 000	1 567 000
16		Telli ve telsiz telgraf, telefon, yapma, kurma, onarma ve işletme giderleri ve taşıt satınalma karşılığı	5 810 000	5 152 000	5 152 000
17		Bina yapma ve onarma işleri	2 100 000	2 376 000	2 376 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
18		Genel Muhasebe Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler			
	1	Beyiye keseneği	32 000	19 000	19 000
	2	Geri verilecek paralar	500 000	294 000	294 000
	3	Mahkeme harçları	8 000	4 700	4 700
		Bölüm toplamı	540 000	317 700	317 700
19		Mahkeme giderleri	8 000	4 700	4 700
20		P. T. T. fabrikası her türlü gi- derleri	100 000	73 000	73 000
21		P. T. T. yatılı meslek okulu her türlü giderleri	300 000	175 000	175 000
22		Sanatoryom her türlü giderleri	0	320 000	320 000
		II - Geçici olanlar			
23		Kurs giderleri	65 000	39 550	39 550
24		Pasif korunma giderleri	15 000	20 000	20 000
		III - Çeşitli olanlar			
25		Öğrenci ödeneği			
	1	Telgraf, telefon ve telsiz mü- hendisi yetiştirilmek üzere ya- bancı memleketlere gönderile- cek öğrenci giderleri	55 000	60 000	60 000
	2	Teknik Üniversitede okutturu- lacak öğrenci giderleri	37 500	30 000	30 000
	3	Sanat ve Teknik Enstitüsü ve okullarında okutturulacak öğ- renci giderleri	40 000	40 000	40 000
	4	Ticaret okullarında okutturu- lacak öğrenci giderleri	0	12 000	12 000
		Bölüm toplamı	132 500	142 000	142 000
26		Sihhi ecza ve gereç ve tedavi giderleri	40 000	60 000	60 000

B.	M.	Ödenenin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
27		Uzman ücret ve giderleri			
	1	Ücret	110 000	64 500	64 500
	2	Yolluk ve başka giderler	40 000	23 500	23 500
		Bölüm toplamı	150 000	88 000	88 000
28		Basımevi ve hesap makineleri giderleri	1	1	1
29		Atlı dağıtıcılar hayvan yem karşılığı	275 000	160 500	160 500
30		Faiz ve acıyo	3 000	1 750	1 750
31		Sigorta giderleri	30 000	35 000	35 000
32		3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu gereğince yapılacak hizmetler	1 000	3 000	3 000
33		Çeşitli kesenekler			
	1	Tahsildarlar keseneği	14 400	12 500	12 500
	2	Genel telefon merkezleri keseneği	23 200	20 000	20 000
		Bölüm toplamı	37 600	32 500	32 500
34		Bern bürosuna verilecek katıl- ma payı ve başka giderleri	11 200	11 200	11 200
35		Bastırılacak kitap ve dergi kar- şılıkları ve yazma ve tercüme ücretleri	10 000	10 000	10 000
		Üçüncü kısım toplamı	11 553 301	10 588 901	10 588 901

Dördüncü kısım - Borçlar

36		Geçen yıl borçları	87 000	90 000	90 000
37		Eski yıllar borçları			
	1	1940 - 1943 yılları borçları	38 815	55 000	55 000
	2	1928 - 1939 yılları borçları	10 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	48 815	65 000	65 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
38		Hükme bağlı borçlar	1 000	1 000	1 000
39		3054 sayılı kanun gereğince kaldırılmış İstanbul telefon Şirketine ödenecek taksit karşılığı	250 000	125 000	125 000
40		3375 sayılı kanun gereğince kaldırılmış İzmir Telefon Şirketine ödenecek taksit karşılığı	60 000	60 000	60 000
41		1715 sayılı kanununun 8 nci maddesi gereğince kâğıt para amortismanı	310 028	249 887	249 887
		Dördüncü kısım toplam	<u>756 843</u>	<u>590 887</u>	<u>590 887</u>
KISIMLAR TOPLAMI					
		Birinci kısım toplamı	16 233 357	11 696 189	11 696 189
		İkinci kısım toplamı	2 769 300	2 362 600	2 362 600
		Üçüncü kısım toplamı	11 553 301	10 588 901	10 588 901
		Dördüncü kısım toplamı	<u>756 843</u>	<u>590 887</u>	<u>590 887</u>
		GENEL TOPLAM	<u>31 312 802</u>	<u>25 238 577</u>	<u>25 238 577</u>

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1944	1945 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		Posta ve telekomünikasyon gelirleri			
	1	Posta	7 660 000	4 900 000	4 900 000
	2	Telgraf ve telsiz	6 600 000	4 890 000	4 890 000
	0	Telsiz	2 800 000	0	0
	3	Telefon	5 380 000	3 300 000	3 307 500
		Bölüm toplamı	22 440 000	13 090 000	13 097 500
2		Resmî dairelerden alınacak posta ve telgraf ücretleri			
	1	Genel dairelerden	3 405 411	4 484 429	4 484 429
	2	Özel ve katma bütçeli idarelerden	270 156	513 508	513 508
		Bölüm toplamı	3 675 567	4 997 937	4 997 937
3		Çeşitli gelirler	148 179	140 578	140 578
4		Radyo keseneği	150 000	87 500	80 000
5		Geçen yıldan devrolunan para fazlası	4 899 056	6 922 562	6 922 562
		GENEL TOPLAM	31 312 802	25 238 577	25 238 577

C - GETVELİ

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin
dayanakları

Nev'i	Tarihi	No.	Ö Z E T
Kanunu muvakkat	23 şubat 1328	—	Teatii muhaberata hâdim hususi elektrik hututu hakkında
Kanun	26 T. Sani 1339	376	Posta kanunu
>	11. 6 . 1933	2298}	Tadilât ve ekleri
>	18. 5 . 1935	2721}	
>	1. 12 . 1942	4133}	
>	4 şubat 1340	406	Telgraf ve telefon kanunu (Bu kanunun 33 ncü maddesi 835 numaralı kanunla kaldırılmıştır)
>	30. 5 . 1926	876}	Tadilât ve ekleri
>	1. 12 . 1928	1366}	
>	7. 1 . 1929	1379}	
>	1. 5 . 1930	1601}	
>	21. 12 . 1931	1900}	
>	21. 12 . 1931	1901}	
>	13. 4 . 1933	2142}	
>	1. 5 . 1933	2164}	
>	11. 6 . 1933	2304}	
>	13. 12 . 1934	2609}	
>	18. 5 . 1935	2722}	
>	10. 6 . 1936	3026}	
>	12. 6 . 1936	3054}	
>	25. 4 . 1938	3375}	
>	24. 6 . 1938	3488}	
>	9. 6 . 1937	3222	Telsiz kanunu
>	15. 5 . 1928	1253	P. T. T. İdaresince eşhasa ait akümülatörlerin dol- durulması hakkında
>	17. 5 . 1928	1265	Anadolu ajansı telgraf ücretleri hakkında
>	16. 6 . 1932	2009	(Eastern) Telgraf kumpanyasıyla münakit Muka- velenamenin feshiyle (Commanication Imperial and International) Limitet şirketiyle bir mukave- le akdi hakkında
>	22. 12 . 1934	2640	Beynelmile telekomünikasyon mukavelesiyle telli ve telsiz telgraf ve telefon nizamnamesinin tasdikı- na dair
>	4. 6 . 1937	3202	T. C. Ziraat Bankası Kanununun 53 ncü maddesi.
>	24. 6 . 1938	3491	Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 25 nci maddesi
>	16. 1 . 1938	3560	Adli evrakın P. T. T. İdaresi vasıtasıyla tebliği hakkında.
>	7. 5 . 1941	4023	Buenos Aires Posta Kongrası kararlarını havi se- netlerin tesdiki.
>	7. 5 . 1941	4042	Milletlerarası telekomünikasyon mukavelename- sine bağlı protokolların (Kahire 1938) revizyon- larının tasdikı hakkında.
>	14. 8 . 1942	4300	3222 sayılı Telsiz Kanununun 19 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının tadili hakkında kanun.

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları

Nev'i	Tarihi	No.	Ö Z E T
Kanun	13. 7 .1943	4454	Posta, Tlegraf ve Telefon teşkilât ve memurları H.
»	16. 7 .1943	4475	Geçici dördüncü maddesi.
»	3. 8 .1944	4646	2721 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun.
»	3. 8 .1944	4647	2722 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun.
Karar	27. 12 .1923	185	Romanya ile Türkiye arasında Köstence kablo-sunun işletilmesine dair yapılan itilâfnamenin tasdiki hakkında
»	1. 1 .1928	6012	Amerika ile Türkiye arasında taati edilecek telsiz telgrafların ücretleri hakkında
»	1. 10 .1934	2/1364	Harici posta müraselâtından alınacak ücretler hakkında
»	24. 4 .1935	2/2393	Türkiye ile Amerika Birleşik Hükümeti arasında posta paketleri teatisine dair uzlaşma hakkında
»	20. 12 .1935	2/3792	Anadolu ajansının İran Pars ajansına yazacağı adi matbuat telgrafları hakkında
»	30. 4 .1937	2/6483	Bükreş posta ve telekomünikasyon uzlaşması hakkında
»	20. 7 .1937	2/7138	Umumî telsiz telefon neşriyatını almağa mahsus tesisattan her mali sene için alınacak ücretler hakkında
»	1. 9 .1937	2/7319	Marmaris - Rodos kablosunun işletme mukavelesi hakkında
»	19. 1 .1938	2/8072	Radyo satışlarından alınmakta olan ücret miktarlarının, İzmir Enternasyonal fuarında teşhir edilmek maksadiyle getirilecek radyo makineleri için iki buçuk liraya indirilmesi hakkında
»	19. 1 .1938	2/8077	İzmir telefon şirketi tesisatının satın alınması hakkında
»	14. 7 .1938	2/9250	Radyo telgraf ücret tarifesinin tasdiki hakkında
»	15. 11 .1938	2/9884	İstanbul telefon abonelerinin riayete mecbur oldukları hükümler hakkında
»	9. 2 .1939	2/10342	Avrupa rejiminde çekilecek telgraflardan alınacak ücretlere dair
»	27. 4 .1939	2/10866	Türkiye - Bulgaristan P. T. T. Mukavelesinin 15 nci maddesinin tadili hakkında
»	13. 10 .1939	2/12145	Bükreş'te toplanan Balkan birliği posta ve telekomünikasyon komitesinin içtimaında kabul edilen esaslar dairesinde tesbit edilen ücretler hakkında
»	8. 1 .1940	2/12585	Yabancı memleketlerle yapılacak posta muamelâtından alınacak ücretler hakkında
»	3. 4 .1940	2/13231	Yerlerini değiştiren radyo abonelerinden alınacak veya kendilerine iade olunacak ücret farkları hakkında

Vergilerin ve resimlerin ve başka gelirlerin
dayanakları

Nev'i	Tarihi	No.	Ö Z E T
Karar	10 . 8 . 1940	2/14141	Türkiye ile Fransız mandası altında bulunan yakın Şark Hükümetleri arasındaki telefon devrelerinin işletilmesine ait uzlaşma hakkında
»	17 . 12 . 1940	2/14856	İstanbul - Selânik telgraf irtibatındaki bozukluk dolayısıyla İstanbul - Atina arasında telsiz irtibatından alınacak ücretler hakkında
»	24 . 12 . 1940	2/14920	Telsiz ücret tarifesinde yapılan değişiklik hakkında
»	10 . 7 . 1941	2/16160	İstanbul telefon talimatnamesinde yapılan değişiklik hakkında
»	7 . 8 . 1941	2/16380	Radyo ücretleri hakkında son nüfus sayımının esas tutulacağına dair
»	17 . 1 . 1942	2/17184	İstanbul telefon abonelerinin riayete mecbur oldukları hükümlere ait talimatnamenin 17, 18 ve 19 ncu maddeleri hükümlerinin Ankara'da da tatbiki hakkında
»	3 . 6 . 1942	2/18026	Posta idaresi vasıtasıyla tebliğ edilecek adli evraktan alınacak ücretlere ait tarifenin tasdiki hakkında
»	30 . 9 . 1942	2/18815	Telsiz ücretleri tarifesinde yapılan tadilâta dair
»	2 . 7 . 1944	3/394	Memleketimizle İngiltere arasında (Airgraqh) servisi tesis olunmasına dair.
»	18 . 2 . 1944	3/433	Ticaret gemilerindeki şerareli telsiz cihazlarının lambalı telsiz cihazlarıyla değiştirilmesinin 1 . I . 1944 tarihinden itibaren 3 sene sonraya bırakılması hakkında.
—	—	—	— Beynelmilel telgraf mukaveleneme ve buna merbut telgraf, telefon ve telsiz nizamnameleri
Târife	—	—	— 4454 sayılı kanununun 27 ve 28 nci maddelerine göre tanzim edilmiş olan posta, telgraf ve telefon târifesi.
Nizamname	18 . 3 . 1944	3/432	P. T. T. Memurları inzibat cezaları hakkında.

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
Hat verifikatörü	1	100	Tahsildar	1	90
»	1	90	»	1	80
Akkü memuru	1	75	»	5	75
Şoför	3	120	»	1	60
»	1	100	»	7	40
»	1	90	Daktiloğraf	5	90
Usta	1	140	»	1	85
»	1	100	»	6	80
»	8	80	»	1	75
»	3	75	»	38	70
»	3	60	»	75	60
»	1	55	Başşoför	1	140
Hat başbakıcısı	1	100	Posta taşıyıcı şoför	2	120
Hat bakıcı	14	90	» » »	2	110
»	7	80	» » »	3	100
»	5	75	» » »	5	90
»	17	70	» » »	5	80
»	3	65	» » »	3	75
»	32	60	Başşoför	1	120
»	7	50	Şoför	5	100
»	9	40	»	5	90
Kablo tamircisi	1	140	»	29	80
Telefon tamircisi	8	90	Makine ustabaşısı	1	200
» »	9	75	» »	1	150
Ekçi	1	120	Ustabaşı	1	100
Ekçi	5	100	»	1	80
»	7	90	Usta	1	55
»	2	80	Motörcü	1	110
»	5	75	»	5	100
»	2	60	Maknist	1	100
İşçi	1	80	»	5	90
»	2	75	Gemici	7	60
»	2	70	Gemi adamları	2	60
»	1	65	Silici	5	60
»	62	60	Motor bakıcısı	1	60
»	40	50	Motörsikletçi	3	75
»	11	40	Hamalbaşısı	5	70
Fiş memuru	1	225	Hamal	55	65
»	1	120	»	170	60
Takipçi	1	200	»	90	50
»	1	120	Muhabereci	15	100
»	1	100	»	593	75
»	2	75	Stajiyer	300	50
»	2	70	Baştelefoncu	4	120
Ambar memuru	1	140	»	8	100
» »	2	120	Telefoncu	5	90
» »	1	100	»	12	80
			»	25	75

P. T. T. İşletme Genel Müdürlüğü 1945 mali yılı taşıt kadrosu

Sayı	No.	Çeşidi	Marka	Plâka No.	Göreceği iş	Dayanma süresi	Parası Lira	Alındığı tarih
1	888	Küçük otobüs	Ford	1861227033	Mühendislerin Ankara - Gölbaşı telsizi ile mürsile istasyonlarına gidip gelmeleri için		2 000	1934
1	193	»	»	1865566101	Memur ve makinistlerin Ankara - Gölbaşı telsizi ile mürsile istasyonlarına gidip gelmeleri için		3 870	1940
1	192	»	Buik	134560078	Ankara telefonu ârıza ve keşif memurlarının nakli için		3 100	1939
1	345	»	Şevrole	54532	Mühendislerin İstanbul - Yeşilköy ve Osmaniye telsizlerine gidip gelmeleri için		3 300	1938
1	343	»	Ford	54457871	Memur ve makinistlerin İstanbul - Osmaniye telsizlerine gidip gelmeleri için		3 475	1940
1	201	»	Buik	43261877	İstanbul telefonu ârıza ve keşif memurlarının nakli için		2 950	1937
1	195	Otobüs	Ford	1845464	Ankara posta müvezzilerinin tevziat mmtakalarına nakli için		3 050	1939
1	168	Servis oto. B. B.	»	21745	Ankara şehir dahili postalarının nakli için		1 275	1937
2	196/Yok	»	Fiat	{ 67698	Ankara şehir dahili postalarının nakli ve			
				{ 70361	posta kutularının boşaltılması için (Beheri)		980	1939
1	»	»	»	{ 07542	Ankara şehir dahili posta kutularının tahliyesi için		650	1943
				{ 015098				
3	{ 335	Servis oto B. B.	Fiat	{ 241678	İstanbul şehir içi postalarının nakli için			
	{ 336			{ 243441	(beheri)		1 375	1939
	{ 337			{ 240817				
1	340	Kamyon	Şevrole	435028	İstanbul şehir içi postalarının nakli için		2 500	1939
1	332	»	Ford	16384	»		2 635	1939
1	198	Kamyonet	Ford	Yok	Ankara şehir içi postalarının nakli için		2 000	1933
1	197	Kamyonet	»	18/249336	»		2 500	1936
1	194	»	»	18/33425	»		3 960	1940
1	121	»	»	189556	Ankara telefon tamirâtı işlerinde		2 000	1933
1	402	»	»	18/49457	İstanbul şehir içi postalarının nakliyatında		2 700	1939

(S. Sayısı : 107)

188

1	350	»	Sevrole	109774	»	»	»	1 825	1933
1	385	»	Ford	5242479	»	»	»	1 825	1933
1	341	»	»	5149817	»	»	»	1 200	1933
1	331	»	»	17380	»	»	»	2 825	1935
1	462	Kamyon	»	18/6801692	»	»	»	9 357,35	1942
2	{1965	»	»	{6803575	Ankara şehir içi postalarının nakliyatında				
	{1966	»	»	{6804022	(beheri)			9 357,35	1942
1	1971	»	»	18/6609350	Ankara telefon servisi tamirat ve tesisat işlerinde			8 374.18	1942
1	203	Kamyonet	»	838101	İstanbul telefonu tamirat ve tesisat malzemesinin nakli için			2 050	1927
1	204	Kamyonet	Moris	21834	İstanbul telefonu tamirat ve tesisat malzemesinin nakli için			1 500	1929
	{713			{1553 - 042					
3	{714	Kamyonet	Sevrole	{1553 - 032	İzmir şehir içi postalarının nakli için (beheri)			2 000	1938
	{715			{1553 - 075					
1	820	Kamyonet	»	»	»	»	»	4 254,76	1944
1	716	Kamyonet	»	399-754	İzmir telefonu tamirat ve tesisat malzemesi nakli için			1 950	1934
1		Kamyon	Ford		İzmir telefonu transit ve tesisat işleri için			7 797,35	1942
5	»	»	Doç		İstanbul şehir içi postalarının nakli için (beheri)			13 883,33	1944
2	»	»	»		Ankara şehir içi postalarının nakli için (beheri)			13 883,33	1944
1	»	»	»		İzmir şehir içi postalarının nakli için			13 883,33	1944
1	»	»	»		İstanbul telefonu tamirat ve tesisat işleri için			13 883,33	1944
1	»	»	»		Ankara telefonu tamirat ve tesisat işleri için			13 883,33	1944
1	»	»	»		Ankara - İstanbul arası telefon hattı tamirat işleri için			13 883,33	1944
1	»	»	»		İstanbul - Edirne arası telefon hattı tamirat işleri için			13 883,33	1944
1	485-486	Kamyonet	Aero	5033-5050	İstanbul şehir içi postalarının nakli için (beheri)			4 254,76	1944
1	489	Motosiklet	B.M.V.		Ankara telgraf tevziatı için			1 250	1940
1	25	»	Triumph		Trabzon telgraf tevziatı için			675	1935
3		Posta vagonu			Posta nakliyatı için (Beheri)			15 000	1926
3	»	»			»	»	»	17 125	1927

Sayı	No.	Çeşidi	Marka	Plâka No.	Göreceği iş	Dayanma Parası süresi Lira	Alındığı tarih
2	919	Deniz motörü	Benz		İstanbul - Haydarpaşa arası ve limandaki va-	10 000	1926
	920		Kelvin		purlara posta nakli için	6 000	1926
2	921	> >	Dizel		> > >	21 800	1933
	922				> > >	27 500	1937
1		Motörlü araba	A. E. G.		Ankara istasyonunda posta alıp vermek için	2 660	1937
1		> >	Bleirşert		Haydarpaşa istasyonunda posta alıp vermek için	1 473	1938
11		Âdi elarabası			Sirkeci, Haydarpaşa, İmir, Ankara, Kayseri, Sivas, Diyarbakır, Ulukışla, Adana ve Afyon istasyonlarında postaların tahmil ve tahliyesi için (beheri)	333	1944
2		Kayık			İzmir'de postaların vapurdan alınıp verilmesi için	Muhtelif	Muhtelif
322		Bisiklet			Merkezlerin posta ve telgraf tevziatında	>	>
1		Deniz motörü			İstanbul için 1945 yılında satın alınacaktır.		
5		Motosiklet			Bir harp halinde esas merkezlerle tâli merkezler arasındaki irtibatın temini veya icabında biri İzmir telefonu ve dördü de bazı merkezlerin telgraf tevziatı için 1945 yılında satın alınacaktır.		
4		Motörlü araba			İstasyonlarda postaların boşaltılması için 1945 yılında satın alınacaktır.		
12		Âdi elarabası			> > >		
150		Bisiklet			Posta ve telgraf tevziatı için 1945 yılında satın alınacaktır.		

5 Kamyonet

5

1 B. B. servis otosu

50 Posta vagonu

1 Kamyonet

1 Araba

1 At

Adana, Samsun, Erzurum, Diyarbakır, Balıkesir ve buna mümasil mahallerde istasyon ve merkez aralarında ve uygun bedelle mütaahhit bulunmadığı takdirde Balıkesir - Çanakkale, Bursa, Karaköy, Bursa - Yalova, Aydın - Muğla, Köyceğiz - Fethiye gibi uzunca ve mühimce hatlarda postaların nakli için satın alınacaktır.

İstanbul'un çürüğe çıkarılan servis otoları yerine satın alınacaktır:

Eskişehir merkeziyle istasyon arası posta nakliyatı ile ikametgâhta teslim edilecek kolların tevzii için 1945 yılında satın alınacaktır. Posta nakliyatı için 1945 yılında satın alınacaktır.

İstanbul'da açılacak P. T. T. sanatoryumu için 1945 yılında satın alınacaktır.

E - CETVELİ

Kadroları gider bölümlerinden yapılacak hizmetlerin bölüm ve madde numaraları

B.	M.	
2	3	Geçici hizmetliler ücreti
17		Bina, yapma ve onarma işleri
21		P. T. T. Yatılı meslek Oklu her türlü giderleri
22		Sanatoryum her türlü giderleri
23		Kurs giderleri

B - ÖTEVELİ

B. : 7 - M. : 5 — Öteberi giderleri

Açma töreni, cenaze töreni, katılma, ziyafet ve hayır derneklerine yardım gibi giderler bu tertibe dâhildir.

B. : 8 - M. : 2 — Döşeme ve demirbaş

Terazi, kasa, saat ve servis ihtiyacı için alınacak karyola, yatak, battaniye ve bunlara ilişkin gereçler ile her türlü giderleri ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

B. : 8 - M. : 5 — Öteberi giderleri

250 liraya kadar olan küçük onarma ile bina, arsa vergileri, tanzifat ve tenvirat resimleri bu tertibe dâhildir.

B. : 12 - M. : 2 — Geçici görev yoluğu

Mühendis, makinist ve başka fen memurlarıyla bölgeleri dışında çalıştırılacak hat başbakıcılarla, bakıcıların ve telefon ekcileriyle montörlerin gerekli gider ve gündelikleri bu tertibe dâhildir.

B. : 12 - M. : 4 — Yabancı memleketler yoluğu

Kongre, konferans, staj veya bastırılacak pul ve yaptırılacak kalıplar için yabancı memleketlere gönderilecek memurların yollukları da başka giderleri bu tertipten ödenir.

B. : 13 — Giyecekler

Fiili olarak gişe ve muhabere servislerinde çalıştırılan memurlarla yönetmeliği gereğince nakliyat şef ve memurlarıyla seyyar şef ve memurlarına ambar memurlarına gereç mutemedine gereç yollama memurlarına tahsildarlara ve hizmetlilere verilecek giyim eşya karşılıkları bu tertipten ödenir.

B. : 15 - M. : 1 — Taşıma işleri

Yataklı vagonlar ve yabancı vapur kumpanyaları ile yapılacak posta taşıma ücretleri ve anlaşmaları gereğince posta müteahhitlerine verilecek taşıt iç ve dış lâstikleri karşılığı ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

B. : 15 - M. 2 — Taşıtlar işletme ve onarma giderleri

Taşıtlar işe yetmediği takdirde dışardan tutulacak teşkillerin kira, karşılıklarıyla belediyeye ilişkin vergi ve resimler ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

B. : 15 - M. : 3 — Bendiye, hurç, çanta ve çuval satılma ve onarma giderleri ilân ücretleri

Posta işletmesine gerekli hurç, çanta, çuval, sicim, bez, kurşun, mühürümü vesaire gibi eşya ve gereç karşılıklarıyla taşıma ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

B. : 15 - M. : 4 — Gezici memur ve hamal primleri

Gezici memur ve hamallara bu bölümden verilecek prim nispeti Ulaştırma Bakanlığınca tâyin olunur.

B. : 15 - M. 6 — Posta pulu ve kartları ile tarih damgaları giderleri

Pul resimleri müsabaka ikramiyeleri ve jüri heyetine verilecek ikramiye, gereç, baskı, gümrük ve taşıma giderleriyle albümler, teşhir tabloları, pul kataloğları ve ilân ücretleri ve Bern bürosundan getirilecek kupon ve pullar karşılığı bu tertibe dâhildir.

B. : 16 — Telli ve telsiz telgraf, telefon yapma, kurma, onarma ve işletme giderleri ve taşıt satınalma karşılığı

Telefon, telli ve telsiz telgraf yapma, kurma ve onarmada çalıştırılacak amele gündeliği ve her çeşit makine, alet ve edevat ve gereç karşılıklarıyla nakliye ve başka giderleri, telefon kabineleri haberleşme salonlarına ilişkin yazı makineleri ve kurma ve işletme giderleri pil etajerleri ve benzeri tesisleri, gereç ve eşya karşılıkları hatların kurma ve islahı sırasında bozulan kaldırımların onarma giderleri saâ ücretleri ve taşıt satınalma karşılıkları, bant, telefon rehberleri ve ilân ücretleri bu tertibe dâhildir.

B. : 17 — Bina, yapma ve onarma işleri

Bina, arsa satınalma, yapma, kurma ve onarma karşılıklarıyla denet memurları ücreti tapu ve harç giderleri, keşif ve onarma için mahalline gönderilecek mühendis, fen tapu vesair resmî memurların yollukları, vukuf ehli gündelikleri ve başka giderleri gerektiğe idarece tedarik edilecek yapı gereçlerinin satınalma ve taşıma ücret ve karşılıkları, harçta yaptırılacak proje ve pilân karşılıkları ve bunların çoğaltma giderleri, müsabaka yoluyla yaptırılacak proje ve pilânların müsabaka ikramiyeleri ile jüri heyetlerine verilecek ikramiye, ilân ücretleri, eldeki resmî teşkilâtın katılmasıyla Bağlıca köyünden Etimesgut bucağına geçirilecek suyun tesisat giderleri olarak idare yayına düşen ve Ankara İli emrine ödenecek olan paralar bu tertipten verilir.

B. : 18 - M. : 2 — Geri verilecek paralar

Yabancı P. T. T. İdare ve kumpanyalarıyla yapıdan her türlü münasebetlerden doğan ve anlaşmalara dayanan eski ve yeni yıllar borçları da bu tertibe dâhildir.

B. : 20 — P. T. T. Fabrikası her türlü giderleri

Fabrika ve Etimesgut'taki pil imalâthanesinin demirbaş eşya ve işletme giderleriyle işçi gündelikleri İş Kanununa göre işçilere verilecek tazminat, fabrika yönetmeliği gereğince işçilere verilecek ikramiyeler, ilân ücretleri, gereğinde fabrika ve imalâthanesinin başka yerlere taşınma ve kurma giderleri.

B. : 21 — Yatılı P. T. T. Meslek Okulu her türlü giderleri

Okulun kurma eksiklerine ilişkin giderlerle okul öğretmenleri ücretleri, memur ve hizmetlileri dâhil olduğu halde öğrencilerin yiyecek, içecekleri ve bunların gerektirdiği taşıma giderleri, öğrencilerin Genel Müdürlüğe tayin edilecek miktarda verilecek harçlıkları, giyecekleri, öğrencilerine defter, kalem, kâstik, ders gereçleri, spor ve beden terbiyesi hareket ve müsabakaları, hanam, traş, revir, ilaç, tedavi, cenaze, çamaşır için sabun, çivit, soda, malûl kalacak öğrencilerin memleketlerine gönderilmesi, hava tebdili alan öğrencilerin memleketlerine gidip, gelme yol giderleri, tatbika götürülecek öğrencilerin yolculuk giderleri, İstanbul'da yapılacak sözlü imtihana girmek hakkını kazananlardan sözlü imtihanında muvaffak olmayanların yazılı imtihanların yapıldığı yere kadar dönüş yol giderleri, öğrencilerin kitap ve ders notları için kâğıt çoğaltma gereçleri, ders-hane, yatakhane, mutfak eşya ve gereçleri, kitap telif, tercüme, baskı ve mükâfat giderleri, yayım ve konferans ücretleri, idarenin kırtasiye, defter, demirbaş eşya karşılığı ve döşeme, basılı kâğıt, yakacak, elektrik, havagazı, küçük onarma, tesisler, hizmetlilerin giyeceği, bütün temizlik ve korunma, imtihan ve başka yönetim giderleri ve ilân karşılıkları bu tertipten ödenir.

F. : 22 — Sanatoryum her türlü giderleri

Sanatoryumun ilk kuruluşuna ilişkin bütün giderler, memur ve hizmetliler dâhil olduğu halde hastaların yiyecek ve içecekleri, döşeme ve demirbaş eşya karşılıkları, sıhhi tesisler ve laboratuvar giderleri, ilaç ve sıhhi gereç karşılıkları, yakacak, elektrik, havagazı ve su giderleri ve hizmetlilerle hastaların giyim eşyası giderleri, kırtasiye, defterler, basımış kâğıt karşılıkları mutfak eşya

ve gereçleri karşılıkları, tahsil ücretleri, iki yüz effi liraya kadar olan küçük emzarmalar, kitap, memur ve hizmetlilerin ücretleri, sanatoryuma ilişkin taşıtların her türlü giderleri, temizlik giderleri ve temizlik gereçleri karşılıkları, bütçe giderleri ve bütçe için alınacak gereç karşılıkları, kitap ve dosya giderleri, sanatoryumda ölenlerin cenaze giderleri, sanatoryumun hizmetleriyle ilgili taşıma ve ilân ücretleri bu tertipten ödenir.

B. : 23 — Kurs giderleri

Kurs öğretmen ve yönetim memurlarıyla hizmetli ücretleri ve illerdeki kursların bu çeşit giderleri; kursa getirilecek memurların geliş - gidiş yolluklarıyla kursta buldukları sürede kendilerine verilecek gündelik, dersgelirleriyle öğrencilerin kitap, defter, kalem, İstik ve kursu birinci, ikinci ve üçüncülükle bitirenlere verilecek mükâfat ve imtihan giderleri, kursun çeşitli, kira, döşeme, demirbaş, aydınlatma, ısıtma, kırtasiye, basılı kâğıt veya bastırılacak kitap, not çoğaltma giderleri ve bunlara ilişkin taşıma ve ilân ücretleri bu tertibe dahildir.

B. : 25 - M. : 4 — Ticaret okullarında okutturulacak öğrenci giderleri

Ticaret okullarında idare hesabına okutturulacak öğrencilerin yiyecek, giyecek, ve yatacak giderleri karşılığı olmak üzere kendilerine verilecek en çok 60 lira nisbetindeki harçlık bu tertipten ödenir.

B. : 26 — Sıhhi ecza ve gereç ve tedavi giderleri

P. T. T. memurlarının vazife başında olacak hastalanma ve yaralanmalarında kullanılmak üzere alınacak bütün ilâç ve tıbbi gereç karşılıklarıyla vazife sırasında kazaya uğrayan hizmetli ve işçilerin tedavi ve yol giderleri bunlardan ölen ve sakatlananların kendilerine veya ailelerine ödenecek tazminat, cenaze, sıhhi muavenet gereçleri, ilâç ve taşıma giderleri bu tertipten verilir. (Kazadan doğacak tazminatın miktarı Genel Müdürlükçe tayin olunur).

B. : 27 - M. : 1 — Ücret

Yabancı memleketlerden uzman getirilmesi mümkün olmadığı takdirde kullanılacak yerli muhasebe uzmanına Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktarda verilecek ikramiye bu tertibe dahildir.

B. : 28 — Basımevi ve hesap makineleri giderleri

Satınalma, kurma, işletme ve yönetim giderleriyle memur ve hizmetlilerin ücret ve giderlikleri bu tertibe dâhildir.

B. : 30 — Faiz ve acıyo

Banka ile olan nakdi işlemlerinin faiz, komسیون ve başka giderden bu tertipten ödenir.

B. : 33 - M. 1 — Tahsilatlar keseneği

Tahsilât nispetinde verilecek keseneğin nispet ve miktarı Ulaştırma Bakanlığınca belirtilir.

B. : 33 - M. 2 — Genel telefon merkezleri keseneği

Genel telefon merkezleri abonelerine verilmesi lâzım gelen keseneğin nispet ve miktarı Ulaştırma Bakanlığınca belirtilir.

B. : 34 — Bern bürosuna verilecek katılma payı ve başka giderleri

Gerek Bern bürosuna ve gerek Milletlerarası birlik ve komitelere verilecek senelik katılma payı

ve bunlardan getirilecek risale, dergi ve basımevi karşılıkları bu tertipten ödenir.

B. 35 — Bastırılacak kitap ve dergi karşılıkları ve yazma ve tercüme ücretleri

Bastırılacak kitap ve dergilerin baskı, cilt, kâğıt ve başka giderlerin yazma ve tercüme ücretleri bu tertipten verilir.

Bakanlar Kurulunun 11 . VII . 1944 tarih ve 3/1184 sayılı kararıyle kabul olunan

1944 mali yılında istihdamı zaruri sürveyan kadrosu

F. : 19 — Bina inşa ve tamiri işleri

Memuriyeti	Adet	Aylık ücreti	Hizmet müddeti	Yıllık tutarı Lira
Sürveyan	3	400	12 ay	14 400
»	3	250	12 »	9 000
»	4	150	12 »	7 200
	10			30 600

Bakanlar Kurulunun 7 Temmuz 1944 tarih ve 3/1153 sayılı kararıyle kabul edilen

Yatılı P. T. T. Meslek okulu (Muallim) kadro cetveli

F. M.

23 Yatılı Meslek okulu her türlü masrafları

Memuriyet unvanı	Muallim adedi	Kadro ücreti	Beherinin aylık ücreti	Müddeti ay	Fevkalâde zam dâhil 9 aylık tahsisatı Lira	K.
Yatılı meslek okulu muallimi	4	210	210	9	8 396	28
» » »	2	170	170	9	3 514	14
» » »	17	140	140	9	24 692	67
» » »	2	100	100	9	2 148	30
					38 751	39

Bakanlar Kurulunun 7 Temmuz 1944 tarih ve 3/1152 sayılı kararıyle kabul olunan

P. T. T. Öğretmen ve İdare memurları ücreti

F. M.

24 1 Öğretmen ve İdare memurları ücreti

Memuriyet unvanı	Aded	Beherinin aylık ücreti Lira	Aylık tutarı Lira	Müddet Ay	Fevkalâde zam dâhil tutarı Lira	K.
Ankara şeflik kurs öğretmeni	11	85	935	9	10 054	44
Taşra muhabere kursları öğretmeni	4	50	200	12	2 900	16
Kurs Müdürü	1	170	X 2 040	12	2 342	76
» İdare memuru	1	100	X 1 200	12	1 432	20
» Tahakkuk »	1	100	X 1 200	12	1 432	20
» Mutemedi	1	100	X 1 200	12	1 432	20
» Daktilosu	1	100	1 200	12	1 432	20
» Başhademesi	1	75	900	12	1 076	28
» Hademesi	4	50	200	12	2 500	16
				Yekûn	25 002	60

1. — Öğretmen kadroları 3888 sayılı kanun esasları dairesinde istimâl olunacaktır.

2. — (X) İşaretli vazifeler idare memurlarına mesai saatleri haricinde gördürüldüğü takdirde kadro ücretlerinin yarısı kendilerine 3656 sayılı kanunun 22 nci maddesine göre her ay ödenecektir.